Ordo predicatorum

ORdo predicatoꝝ hꝰ tpibꝰ. veluti nouū ſydus a btō dn̄ico diuinitus excitatus. Et ſub regula diui auguſtini inſtitutꝰ. Dū em̄ ad lateranēſe ↄciliū cū fulcone tholoſano epō. ⁊ ad innocentiū adijſſet. petens cōfirmationē. cū pre nouitate rei ſe difficilē exiberet. Nocte in ſomnis videns lateranen̄. ecc̄iam ſuis cōpagibus reſolutā grauē minās ruinam. Cui occurrebat vir dei dn̄icus humeris ſuis caſuraꝫ fabricā ſuſtentare videbat. q̄ viſione motꝰ. petitionē attēte acceptauit. hortans vt cū fribus regulam eligant. reuerſus ad. xvi. fratres tholoſe regulaꝫ p̄dicatoꝝ ordinarūt. Interea innocētio mortuo ab honorio iſta p̄ſcripto pontifice ipo p̄re dn̄ico inſtante auctoritate aplica tandē approbat ⁊ ↄfirmat. Ordo hic īter ceteros ordines ↄ̄ hereticos q̄ maxime extinguēdos ſp impetuoſiſſimꝰ ē habitꝰ. Et ne p̄dicationis officiū impediretur. propoſuerūt terrenas poſſeſſiones ⁊ redditus annuales ꝓrſus abijcere. qđ poſtea in caplo generali bononie executioni mandatū fuit. Confirmatōem itaq̄ ordinis ſb regula auguſtini ⁊ cōſtitutōibꝰ additis ab honorio accepit. Ipm ordinē poſtea raymūdꝰ dominici ſucceſſor. ac reliq̄ vita ⁊ doctrina atq̄ ordinatōnibꝰ mirūimmodū auxere. Quorū de numero p̄cipui fuere Petrus martyr veronēſis. Thomas de aq̄no. ⁊ Uincētius inter ſanctos relati. Reliq̄ q̄ꝫ vt petrus de Tarantaſia Innocētiꝰ quintꝰ appellatꝰ. ⁊ Bn̄dictus xi. papa. Hugo cardinalis biblie poſtillator. Albertꝰ magnꝰ Petrus de palude. Jacobus de voragine. Antoninꝰ archieps florētinꝰ. Et alij innumerabiles doctores ⁊ ſanctiſſimi cōfeſſores. q̄ illū ꝓ viribꝰ auxere. Rogerꝰ ⁊ Albertꝰ brixiēſis Ugo de argētina Thomas anglicus. Uincētius burgūdus theologus ⁊ hiſtoricus. atq̄ alij hiſtorici plurimi q̄ ſua doctrina moribus ⁊ exemplis ordinem protexere ⁊ in fide decorarunt.

Ordo minorum

ORdinē etiā minoꝝ hac tēpeſtate tercio kal. decēbris honoriꝰ pōtifex (⁊ vt ferūt difficilime) confirmauit. Mouerat em̄ antiquus hoſtis hūc ordinē in ecc̄ia dei admodū ꝓfuturꝝ. ideo obſtitit. vt ad nihilū redigeret. Hunc itaq̄ ordinē diuus franciſcus tanq̄ voluptatis ac pauptatis ortū mlto labore plantauit. in q̄ vt quietius ⁊ ſecuriꝰ a mūdi fluctibꝰ elongatꝰ ſoli deo vacare poſſet. Ipe franciſcus btiſſimus p̄mo introiuit. vt reliquos ſpūalibꝰ ⁊ doctrine gr̄e aquis irrigaret. ibidē ergo conſtitutꝰ diuino afflante ſpiritu. poſt ſuā ad deū ꝑfectā cōuerſionē. cernens accreſcere fratrū ⁊ filiorū ſuorū nūerū. vite normā ⁊ regulā cōpoſuit atq̄ꝫ deſcripſit interpoſitis in ea ſacri euangelij v̄bis. ad eius ꝑfectōem feruētiſſime anhelabat. huandamq̄ ↄfratres ſuos v̄bo ꝑiter ⁊ exēplo edocuit. Regula aūt ⁊ vita fratrū minorū vt ipſe ait. hec ē dn̄i noſtri ihu xp̄i ſctm̄ euāgeliū obſ̄uare. viuēdo in obediētia. ſine proprio. ⁊ in caſtitate vſq̄ ad mortē. Et cū innumerabiles ex hoc ortulo emerſerint viri q̄ ipum ſignis ⁊ doctrinis illuſtrarūt. inter p̄cipuos nūerāt ludouicus epūs. antoniꝰ vlixbonēſis. bonauētura cardinalis. Et bernardinꝰ ſenēſis. in cathalogo ſctōꝝ relati. Sꝫ ⁊ Nicolaū eiꝰ nois q̄rtū. Alexandrū q̄ntū. ⁊ Sixtū q̄rtū pōtifices maximos. de q̄bꝰ ⁊ alijs latius infra dicit. Inter doctores etiā ſolēnes ſacri ordinis annūerat alexander de ales. Richardꝰ de media villa. ⁊ innumerabiles alij.

ANno ſalutꝭ p̄mo viceſimo. duodecieſq̄ꝫ cēteno. tartari gēs cithica georgianā armeniāq̄ꝫ maiorē direptas vaſtataſq̄ꝫ ſuo ſbiecerūt imꝑio. inde ripheis mōtibꝰ trāſmiſſis ad eas delati vaſtiſſimas regiones. Que tranſſiluanam ↄtingūt. in poloniā ⁊ poſt ī hūgariā penetrarūt q̄s xp̄ianas regiones populationibus incendijſq̄ꝫ late cōmiſſis magno affecerunt incōmodo.

HJeruſalē ciuitas q̄ꝫ a cordirio magni ſaladini filio obſidētibꝰ damiatā xp̄ianis. q̄nta vice funditꝰ euertit. tēplo dn̄i tantūmō īntegro relicto. ⁊ cū ſepulcrū dn̄i noſtri iheſu chriſti violare etiā ſtatuiſſet precibus chriſtianorum pulſatus ab ſcelere deſtitit.

S. Clara

Clara ṽgo admirabilis ⁊ ſanctiſſima. de ciuitate aſſiſij. claro ſatis genere traxit origine. Cui⁹ pr̄ miles. mr̄ ortulana dicta diui francisci diſciplinis ⁊ exemplis in diuino ope plurimū erudita. Hijs tpib⁹ apud aſſiſiū vrbē ṽtute ſcitat[a] ⁊ gra in pcio habita. q ad eccıam ſancti damiani cōmigrans collegiū ſanctū pauperū dominarū ordinē inchoauit. in hoc arto recluſorio p. xlij. ānos mirāda carnis ſue maceratōe ⁊ i opib⁹ virtutū claruit. diuerſa qz miracula ſigno crucis pegit. Cū ſub imperatore friderico quaſſata eēt eccıa. Et in aſſiſiū hoſtilis furor irrueret. Et ſarracenorū gens apud damianū ſctm. intra clauſtrū ṽginū influeret. Clara infirma ad hoſtiū agmen ſe duci iubet. Et añ hoſtes poni pcedēte ea capſula argentea in qua erat ſacramētum euchariſtie. ⁊ i ozone cū lacrimis ait placet nı dñe inermes ancillas tuas manib⁹ tradi paganorum: Cuſtodi famulas tuas illico ad aures eius intonuit. Ego vos ſemp cuſtodiā. Et mox q muros aſcēderāt. obſidionē derelinquūt. In religioſo eius tranſitu innocētius qrtus cū cardinalib⁹ eam viſitās. ab eo remiſſionē oīm peccatorū obtinuit. in dño pfortata. xvij. dieb⁹ nullū cibū ſumpſit. Tandē ait ad aīam ſuā. vade ſecura. qz bonū itineris habes cōductorē. in craſtino igit̄ beati laurētij egredit̄ aīa eius ſanctiſſima. Et ad ſanctū georgiū. vbi corpus. b. franciſci pmo cōditū fuerat deportat̄. Agnes aūt ſoror ei⁹ ad agni nuptias euocata interiectis dieb⁹ ſecuta eſt. Et cum ſanctiſſime vſqz ad vite exitū vixiſſet. ⁊ dominus ad gloriā eius plura miracula feciſſet. anno. M. cclv. alexander quartus in ſanctaruz cathalogo eā aggregauit. Et eius diei feſtum pridie ydus auguſti celebrari mandauit.

S. Antoni⁹ de padua

Antonius pria hiſpanus. vlixbona ciuitate oriūdus. ordiniſqz minorū frater Vir vtiqz ſanctus. ⁊ multis ṽtutib⁹ adornat⁹. Is in baptiſmo ferdinandus appellatus. primo canonicorū regulariū habitū ſuſcepit. cūqz audiſſet frēs minorū apud marrochiū p xpo necatos. p eis habitū minorū accepit. vbi nocturnis vigilijs corp⁹ mira abſtinētia macerauit. Hic glorioſus pr̄ cognomine de padua dictus Cū ibi predicans diu redijt. Et rome de mandato ſummi pōtificis pegrinis plurimis pdicaret. linguaz ſic mouit vt tam greci latini francigene teutonici qz anglici omēs q audiebant clare intelligerēt. Et cū inter religioſos nō ſolū ſue etatis. ſz priorū ſeculorū oībus lrīs ornatiſſim⁹ haberet̄. Sacrarū lrārū archa cognomiari meruit. Et cū tholoſe bononie. ac patauij diu theologiaz egregie docuiſſet. Hac tēpeſtate patauij infinit⁹ clarus miraculis moritur. Et a gregorio nono pōtifice eas ob res ſtatim in ſanctorū cōfeſſorū pſortiū refert̄. anno. M. ccxxxij. Inuenta eſt poſtea in tranſlatōe corpis poſiti de loco vno ad aliū. lingua ei⁹ in ore adeo recens ru bicūda q p plures annos cū corpe ſub terra iacuerat ac ſi tūc deceſſiſſet. quaz beat⁹ bonauentura. affatus ē. O lingua bñdicta q ſemp deū benedixiſti. nūc apparet quanti meriti fuiſti. anno deinde dñi. M. cclxiij. cū eius meritis patauina vrbs de manu etzelini tyranni liberata eſſet ciues eccıam pgrandem atqz pulcerrimam ad eius honorem extruxerunt.

Ordo fratrū theutonicorū in pruſſia p hec tpa ortū habuit. Cū pruteni barbara gens ⁊ ydolorū cultrix. vſqz ad fridericū impatorē eius nois ſecūduz fuit. Sub eius ṽo iperio cū amiſiſſent xpiani ptolomaide ſirie ciuitatē. fratres theutones ſancte marie appellati. Inde fugati in germaniam rediere. Viri nobiles ⁊ rei militaris periti. qui ne per otium marcerent. fridericū accedentes pruſſiam germanie cōterminā xpi cultū ſpernere dixerūt. Sepe illius gentis homines in ſaxones ceteroſqz vicinos excurrere ad orientē eīn maſſonie poloniqz rura colūt. Occidentem ſaxones occupant. aquilonē balthei maris excipit littus. Ingentem igit̄ vim pecorum atqz hominū abigere. eſſe igitur in animo ſibi compeſcere barbaram gētem. annuat tantū imperator pminciam. quod fratribus perpetuo iure poſſidendā tradat. ſi eam armis acquirant. conradus quoqz dux moſauie ⁊ Cuyame q ſe c⁹ terre domini affirmabat. Ius ſuum in terra colman vocata fratribus ceſſerat. Grata oblatio friderico fuit. Qui litteras ſub aurea bulla pceſſit. Illi ſumptis armis breui tempore omnē pruſſiam ſubiecerunt: frumenti ferax regio eſt. aquis irrigua. ⁊ plena colonis. mlta ambitioſa oppida. multi maris ſinuoſi reflexus amenam efficiunt. pecorum ingens vis. multa venatio. piſcatio diues. Ex illo tempore lingua theutonica introducta eſt. Et cultus xpi gentibus imperat⁹. Eccleſie poſtea pontificales erecte tranſſiſtulam pomezamēſis. colmēſis. warmienſis ⁊ Sambiēſis. Arcē item nobilem ⁊ ampliſſimam marieburgū vocant. hic ſedes magni magiſtri. Et cum theutones hui⁹ religionis inuentores fuere. Nemo ad eam recipit̄ niſi theutonicus. nobilis ortus parentibus. Ob eam rem veſtimētis albis vtuntur. nigra cruce inſuta. vt aduerſus inimicos crucis pugnare velint. barbaz omēs nutriunt. exceptis qui ſacris altaribus ſeruiunt. pro canonicis horis dominicam orationem vſurpant. Neqz litteras diſcunt. magne hijs opes fuere. nec minor potentia qz regibus. Sepe cum polonis contendere.

De damiata ⁊ eius expugnatione.

PRincipes xp̄iani. quos olim tercij innocentij diligentia ⁊ lateranēſis ꝯcilij decreta ad hieroſolime li-
berationē inflāmauerāt. in magnū coierāt exercitū. qui ꝑtim terrā. partim mari cōſtantinopolim. Et
inde, cardinale colūna ſedis apoſtolice legato deducente. acconē ſe ꝯtulerant. Fuerūtqꝫ primarij inter eos
ꝓceres andreas hūgarie rex. venetoꝝ nauigio fretus. qđ libēter dederāt. qꝛ ius eis cōceſſit ꝙ in omni dal
macia regnū hūgarie ad eā diē habuerat. Et dux auſtrie. heinricuſqꝫ niuernenſis comes. Et gualterius re
gis francie camerarius q̄bus ioannes hieroſolime regi cōiunctis. in cōcilio actū eſt. damiatam egipti vr-
bem nilo cōtiguā vt primā oīm caperent adnitendū. Ea em̄ in ꝑtāte facta apparebat cayrū ⁊ babilonē cō-
tiguas vrbes ampliſſimas ⁊ cōmode occideri poſſe. Et interclusas cōmeatu facilime expugnari. Quo ſol
danoꝝ gentis ſarracene principū domicilio in xp̄ianoꝝ ꝑtātem facto futuꝝ ꝯfidebant. vt oīs ea barbaries
ſarracena nō ſolū hieroſolima ⁊ terra ſancta. ſ; orbe ip̄o terraꝝ exterminaret̄. Itum ē itaqꝫ nō magis cupi-
entiſſimis qꝫ cōfidentibꝰ ꝓceꝝ militūqꝫ animis. Et menſe maio anni ſalutis duo de vigeſimi ⁊ duodecies
cēteni. damiate obſidio īchoata. Ea citas olim eriopolꝭ a ꝑtinace elio ꝯditore appellata. Triplici muroꝝ la
teritio dēſiſſimoꝝ munimēto cingit̄. Quā nili amnis ꝑticula. ad romani tiberis magnitudinē ambit. vt
inſulā ſ; oblōgā arctamqꝫ efficiat. A babilone q̄ȝ noua itur ad damiatā v̄ſus oriētē. diſtās ab ea dietis tri-
bus. Itur quoqꝫ ad alexandriā occidentem v̄ſus diſtans a babilone diebus tribus ꝑ terrā. ſex per aquaȝ.
Porro vſqꝫ ad damiatam ſeptem diete ſunt a monte ſinay. Sita ē aūt damiata inter mare ⁊ flumē nili. de-
coratur aūt in. xxviij. turribus altis. Minoꝝ turriū incertus numerus. Turris quoqꝫ erat pharea nō q̄deȝ
craſſitudine ⁊ celſitudine illi ſimilis. quā ad pharon ⁊ nilū ſtante romano impio fuiſſe legimus. ſ; q̄ ſubur
biū ⁊ mercatoꝝ appothecas ac publica horrea a pyratis nocturniſqꝫ p̄donibus tutaret̄. quāobrē ſub no-
ſtri exercitus acceſſum addidit ſoldanus ſuburbio vtriqꝫ p̄ſidia ⁊ munitiones vndiqꝫ inſtaurauit. Eas dū
noſtri appugnāt munitiones turrimqꝫ vndiqȝ machinis quatiūt. multi ꝑ dies ſingulos cecidere. cuȝ tn̄ ea
maior in barbarie acciſio cōmitteret̄. Euicitqꝫ fortiſſimoꝝ ex omi ꝓuincia alternis pugnātiū noſtrorū vir
tus. At poſt quintū menſem quā gallici in ſoldanū male pugnauerant pauci milites exploraturi cuſtodes
altū ſopitos eſſe aut ꝑ errorē ab eſſe ꝑcipiēs ſocios aduocant. ſcalas cōportant. portam ſecuribus malle-
iſqȝ refringūt. Accurrētes q̄ ex ſarracenis ſtrepitū exaudiuerant confoſſi. Chriſtianiqȝ interim patente in-
greſſi porta. vrbe potiti ſunt. Anno tādem dimidio atqȝ integro poſtq̄ȝ fuerat obſeſſa. portis vbiqȝ muni
tionibuſqȝ xp̄iano militi ad cuſtodiam attributus. Prima v̄o omi machonaria vrbis primaria in glorio-
ſe virginis dei genitricis eccleſiam inſtaurata. ac in epiſcopiū dedicata eſt. Habuit per id tempus damiata
ampliſſime opulentiſſimeqȝ ciuitatis ſpeciem. repertamqȝ in ea rerum oīm copiam auri argētiqȝ ⁊ ditiſſi-
me ſuppellectilis vim maximā. legatus regeſqȝ ⁊ duces exercitus militi xp̄iano equa diſtributione largi-
ti ſunt. Quin etiam de agrorum diuiſione ī tempore facienda actum eſt.

Damiata

Apud damiatam interea res xp̄iana p̄ ſingulos dies. magis magiſq̄ floruerat. cardinalis de colūna legatus apoſtolicus. ⁊ andreas rex būgarie. ⁊ ceteri p̄ceres in bonā venerāt ſpem. fore vt ſoldanū ſarracenoſq̄ breui cōficerēt. Tandē placuit omibus in cayrū babiloneq̄ꝫ ducendū ad quas vrbes ſoldanus om̄es prope ſarracenoꝝ copias cōtraxerat. Poſtq̄ igit̄ xp̄iani duces in caſtris populationibuſq̄ꝫ ſociati occaſio ſoldano obuenit. nili in ſummas ripas ſolito citius tunc facti. Qua fretus occaſione catharactas vbiq̄ꝫ defodi curauit iumētis ſublata in primis paſcendi facultas. Et qđ in caſtris paratū erat deſtructū ē ſtramen tū nec aliquid fuit ſaluū quo mortales potuerint triduo ſuſtentari. In eam adducti rerū difficultatē. Alia quoq̄ꝫ angebant maiore. q̄ reddituri damiatā alicui depreſſis in locis aquas incidere verebant̄. Itaq̄ꝫ miſſis oratoribus pacē xp̄iani his cōditionibus impetrauere. vt damiata cū rebus ī ea repertis ſoldano dimiſſa. p̄temq̄ꝫ ligni crucis quā ille haberet redderet. Et captiuis viciſſim liberatis xp̄iani aconē thyrūq̄ꝫ redirent. Quibus vrbibus ⁊ eaꝝ oppidis pax octo annis eſſet cū turco ſarracenoq̄ꝫ ſeruanda. Que igit̄ in glorioſe v̄ginis purificatione habitari cepta ē damiata. Ad eiuſdē natiuitatis diem reddita barbaroꝝ ſpurcicie inquināda. Is ann⁹ ſalutis erat primus viceſim⁹ duodecieſq̄ꝫ centenus.

S. Elizabeth

Elizabeth filia regis hungarie. vxor lantgrauij thuringie circa annos dn̄i. M.ccxxx. in alemania claruit. ab adoleſcentia ſua religioni ſtuduit. actōes ſuas in deū dirigens. viciorꝫ extirpatrix. exemplū patientie. ſpeculū innocentie. facta nubilis m̄ltas pſecutōes paſſa a ꝯſiliarijs ſpōſi. ⁊ a p̄rimis ſuis contēpta. Sed cū dn̄m exoraſſet ſponſum. occultū conſolatorē ſenſit q̄ cū circa tempalia ſuorū principatuū intenderet. beate elizabeth ad oīa exercenda q̄ ad opus dei ſpectant liberā facultatē cōceſſit. Totis igitur viribus pietatis operibus ſe contulit In quibus optime vſq̄ꝫ ad mortē pſeuerans delectabilia ori proprio ſubtrahēs paupibus miniſtrabat. eoſq̄ꝫ balneabat. ⁊ lectos eoꝝ ſternebat. eoſq̄ꝫ tegebat. fila trahebat. vaſa coq̄naria mūdabat. hoſpitale paupeꝝ ꝯſtruxit. Que bonis v̄tutib⁹ erudita. tot opeꝝ bonoꝝ manipulos p̄tulit. xp̄o copulari deſiderās. terreni ſponſi conſortiū declinauit ⁊ mūdane glorie. depoſitis veſtimētis de manu magiſtri conradi de marpurck griſeam tunicā induit. cōtempta diuitiaꝝ ipſi⁹ iactātia. ſe mūdo prorſus fecit ignobilem. Tandē. xiiij. kal. decēbris ad dn̄m migrauit. Inter innumera miracula q̄ deus per eā oſtendit. xvj. mortuos potenter ſuſcitauit. cecū natū illuminauit. Quāobrē ⁊ ipē gregorius nonus ipam in ſanctaꝝ numero aſcribi ⁊ aggregari voluit. Et ei⁹ feſtū ix. kal. decembris celebrari precepit.

Decretaliū libri q̄nq̄ꝫ ad ſimilitudinē q̄nq̄ꝫ corporis ſenſus. hac tempeſtate a Gregorio pontifice nono (raymūdo barchinonenſe adiuuante. poſt innocentiū terciū) in ordinem rediguntur. Et in q̄nq̄ꝫ partes diuidūtur. In quaꝝ prima de ſumma trinitate ⁊ fide catholica. deq̄ꝫ conſtitutōibus. de reſcript[is]. ⁊ ceteris officijs tractat̄. In ſecūda v̄o de iudicijs ⁊ cooperātibus ad iudicia. In tercia aūt de vita ⁊ honeſtate clericoꝝ. In quarta q̄ꝫ de ſponſalib⁹ ⁊ m̄rimonijs. Demū in q̄nta de crimib⁹ ⁊ penis tractat eoꝝ.

Raymūdus ordinis p̄catorum

Raymūd⁹ Barchinonenſis ordinis p̄dicatoꝝ tercius generalis mgr̄ poſt iordanē ſecundū mgr̄m ordinis vir moꝝ doctrina ac vite ſanctitate cōſpicuus p̄ hoc ipm tēpus Gregorio pontifici in q̄nq̄ꝫ decretaliū libris cōponēti ⁊ laborāti auxilio plurimū fuit. Et eos in formā redegit. bononie q̄ꝫ ius canonicū edocuit. Et ſummā de caſibus putilē cōfecit. Inde ordinatōnes ⁊ cōſtitutiones ſub regulari obſeruantia extantes in ordinē redegit. Et in cōuentu barchinonēſi infirmatus ī dn̄o q̄euit. ⁊ vt fert̄ miraculis claruit.

Accurſius legū doctor

Accurſi⁹ natione florētin⁹. ꝯſultiſſim⁹ vir. ſupioris azonis doctoris auditor. hac tēpeſtate vt ipemet in autētica ꝓteſtat̄ floruit. Qui cū bonaꝝ artiū ſtudijs ornat⁹ eſſet. ac etiā ſapīa reipub. gubernāde plurimū inſignit⁹ haberet̄. Totū ciuilis iuris corp⁹ primus gloſis ornauit ⁊ explanauit.

Bartholomeus brixianus decretoꝝ doctor

Odefredus doctor

Bartholome⁹ brixian⁹ clariſſim⁹ decretoꝝ doctor iſtis tp̄ib⁹ clar⁹ exn̄s additōes ad decreti gloſas eo ordine q̄ nūc hn̄tur fecit. Et nonnullas diſputationes in decretaliū libris cōpoſuit. Scripſit p̄terea ep̄laꝝ volumē ac chronicā de ytalie vrbibus ⁊c̄.

Odefredus patria beneuentanus. doctor celeberrimus azoniſq̄ꝫ auditor. eo tp̄e cū vtriuſq̄ꝫ iuris erudītiſſimus doctor eſſet. in eiſdem egregium ⁊ vtiliſſimum opus compoſuit.

Anno mundi.6443. Anno chriſti.1244.

Linea ſummoꝝ pontificū

Innocētius quartus

Alexander quartus

INnocentius quartus papa ſynebald⁹ antea vocat⁹: pр̄ia genuenſis. fami-
lia fliſca e lauonie comitibus. in lucina preſbyter cardinalis pontifex crea-
tur. Quo nūcio fridericus impatoꝛ nō admoduꝫ delectat⁹ eſt. Norat em̄ hoīs
v̄tutē. ⁊ animi magnitudinē. Is em̄ mētis ſue ꝯſcius. fertur ex cōpoſito reſpō
diſſe. Bonū ſe amicū cardinalē in acerrimū hoſtē romanū pontificem permu-
taſſe. Innocētius aūt pontificiū habitū indutus. romam veniens. magno ap/
plauſu ſuſcipit. pactis q̄ de more in coronādis pontificibus fieri cōſueuerunt.
de pace cū friderico ineūda mētionē facit. Verū cū paratas ſibi a friderico inſi
dias comperiſſet. Genuenſiū nauigio fretus qd̄ apud centūcellas in portu cō-
ſederat. Et nauigās genuā incolumis ꝑuenit: vbi ꝑiculoſiſſimā incidit valitu/
nem. Ex q̄ cū cōualuiſſet. ad philippū regē in franciā ſe contulit. ingreſſu rho-
dano amne aduerſo francie regnū pōtificē innocentiū rex ſumma veneratione
excipi curauit. deduciqꝫ lugdunū. Quā in vrbē conciliū pontifex cuꝫ celebrare
cōſtituiſſet. ſue primū ꝯſulit honeſtati. fridericū admonēs vt lugdunum ſe cō-
ferret. Et cū morā grauiter pontifex p̄reſqꝫ ferebant. Sentētiam ī fridericū ex/
cōicationis depoſitōiſqꝫ ꝓnūciauit. Ad eā nūciationē exaudiuit fridericus vt
neceſſarioꝝ pontificis edes parme ⁊ villas ſpecioſiſſimas funditus euerterit.
Innocenti⁹ tandem nono acceſſus ſui anno gallijs ⁊ lugduno vt in ytaliaꝫ re/
diret mouere cōſtituit. Quē gallici oīes magno honore magnoqꝫ fauore ꝓ-
ſecuti ſunt. Qui p̄ter acta ī concilio nūc extantia libros doctrina plenos apud
lugdunū ⁊ ſcripſit ⁊ edidit. cōmētarios in vet⁹ teſtamētū. apparat⁹ nouellaſqꝫ
⁊ autēticas decretaliū. Et de iuriſdictōne ⁊ auctoritate imperij petro de vineis
reſpōdens apologeticas libros fecit. Et ſanctū eadimūdū cantuarienſem ī ſan
ctoꝝ numeꝝ retulit. Lugduniqꝫ ab eo pōtifice qd̄ ſeruatur primū ē cōſtitutum
vt romane ecc̄ie cardinales ī publicū adeq̄taturi galero rubēte inſignirent. nō
ſolū quo a ceterꝭ ſint īferioribus cōſpicui. ſꝫ vt ipi admoneant debere. qui illa
poſt pontificalem maiore oīm ornētur dignitate. ad effundendū pro fide catho
lica ⁊ xp̄iani populi ſalute ſanguinē paratos eſſe. Cū v̄o perusiam iam perueniſſet. petrū veronēſem ordi
nis predicatoꝝ ab hereticis interceſum in ſanctos xp̄i martyres retulit. Ideꝫ fecit de ſancto Staniſlao cra/
couienſi ep̄o qui in vita miraculis claruit. accerſit⁹ deinde a ꝓcerib⁹ regni ſiculi neapolim ꝓficiſcitur. ibi-
qꝫ moritur. ⁊ ſepelitur in eccleſia ſancti laurentij. pontificat⁹ ſui anno vndecimo. menſe ſecūdo. die duode
cimo. Cui⁹ quoqꝫ decretū fuit vt octaua natiuitatꝭ marie virginis in eccleſia quotannis celebraretur.

ALexander quart⁹ papa cum morte innocenti⁹ ad annū ſalutꝭ quartum quinquageſimuꝫ duodecieſqꝫ
centenum inchoantem menſe ianuario prerept⁹ eſt. alexandrū hunc pontificem eo nomine quartum
ex raynaldo cardinale hoſtienſi natione campano cardinales qui oīes in expeditionem ſecuti erant in vr
be neapolitana breui creauerūt. poſtpoſita mora vt rebus eccleſie a manfredi violentia ꝓuiderent. Man
fredum ſtatim admonet ne quicq̄ꝫ contra dignitatem eccleſie moliatur. Magni certe animi ⁊ cōſilij vir be
neficus. maxime v̄o erga paupes xp̄i. ⁊ bn̄ de religione meritus. Unde libellos quoſdam contra paupta/
tem editos a quodam guilhelmo de ſancto amore perpetua edicto aboleuit. Interea alexander q̄ꝫ primuꝫ
ananie fuit manfredum publica in concione excōmunicauit ⁊ parandis copijs quas Octauiano cardinali
mitteret legato ſuo. operam adhibuit intentiſſimā. Et eſelinū de rumano atq̄ꝫ alios tyrannos perſequi vbi
q̄ꝫ non timuit. Sed ⁊ inter genuenſes ⁊ venetos lites componere non deſtitit. Et ex viſione qua beatū au/
guſtinum vidit. vnionē fratrū heremitaꝝ a predeceſſore inchoatam ipē perfecit. Ordinēq̄ꝫ ipm̄ (relicta he/
remo) vrbes petere ⁊ incolere coegit. vt ⁊ ipi doctrine verbo pariter ⁊ exemplo. nec non ⁊ confeſſionis au
diende aucti. ſicut ⁊ ceteri ſalutis fructum afferri poſſent. In eodem quippe ſtatu ordinem ipſum ꝯfirma/
uit. Quibus etiam vna cum ordinibus predicatorum ⁊ minoꝝ multa priuilegia exemptiones ac indulgē
tias contulit. quos certe mira beniuolentia ſummaq̄ꝫ deuotione ſemper proſequi non deſtitit. Et earūdem
religionū viris doctis admoduꝫ fauit. Et ad cardinalatus epiſcopatuſq̄ꝫ dignitates multos prouexit. Tā
dem poſtq̄ꝫ alexander claram virginem pontificatus ſui tercio ananie in ſanctorum collegiū retulit viter-
bium ad pacem inter venetos ⁊ genuenſes tractandum ſe contulit. Qua in re diutius vexatus eo loci te/
dio animi tandem moritur. Et in eccleſia ſancti laurentij honorifice ſepelitur. Pontificatus ſui anno. vij.
vacat tum ſedes menſibus tribus diebus quatuor. Varia ⁊ maiore parte aduerſa tum omni pontificatus
tempore. tum maxime extremo anno fortuna vſus qui omne regnum ſicilie cōtra que ac ſciuerat. Et vrbē
florentiam in manfredi hoſtis eccleſie poteſtatem veniſſe. conſtantinopolim a catholicis amiſſam bellū in
ter potentiſſimos ytalie populos venetos genuenſeſq̄ꝫ eodem quo obijt anno vidit.

Fridericus ceſar diu pōtifices ꝑſecut⁹ cū maxīs calamitatibus romanaꝝ ſedem affeciſſet tandē ab Innocētio in lugdunenſi cōcilio damnatus eſt. et imꝑatoria ac regia poteſtate depoſitus. ꝛ regnis ſicilie ꝛ apulie priuat᷑. poſt cuius depoſitionē vacauit impiū annis. xxviij. ytali ea tpa inter regnū appellant vſqꝫ ad Gregoriū decimū ꝛ Rudolphū imꝑatorē.

Heinricus huius noīs ſeptimus rex ro. declarat᷑. res eīm germanie inquietiſſime fuerunt eo ꝙ germani electores imperij facte de friderico priuationi ꝛ ſimul auctoritati ab innocentio pontifice eis attribute innixi lantgrauium thuringie heinricum alemānoꝝ romanoꝝqꝫ regez deſignauerant. ꝛ conradus adoleſcens alemanie rex a Friderico genitore pridem inſtitutus illum regni ingreſſu ꝛ poſſeſſione armis impetijt ſed ꝑdicata (iubente pontifice) in cōradū fridericiqꝫ fautores cruce ſignatis multos in noui regis lantgrauij ꝑſidia fautoreſqꝫ cōciuit. breui tamē mortuus eſt lantgrauius ꝓfluuio ventris ſine herede ſepultus in Iſnaco.

Wilhelmus comes holandie poſt obitū lantgrauij contra fridericū ab electoribus in regno ſuffectus. verū paucis annis regnauit ꝛ a friſonibus ē occiſus. ꝛ hij ambo ad pōtificalē benedictionē non peruenerunt.

Guelphoꝝ ꝛ Gibellinoꝝ ortus

Guelphoꝝ ꝛ gibellinoꝝ pniciosiſſima noīa ad totius italie interitū p hec tēpora ex duobus alemanis fratribus vt aliqui ſcribunt tumultuantib⁹ ad inuicez romano pontifice ꝛ friderico imꝑatore priſis inuenta fuiſſe conſtat. quo infortunio cū ſola caruerit ſena ī aliud mai⁹ ſeipſaꝫ ꝑcipitauit. ī multꝭ eīm ac pene oībus populis eo tunc dementie impietatiſqꝫ ꝓceſſuz eſt. vt quem pater filium. frater fratrez videret cōtraria ſentientē pelli patri ſit paſſus aut cofodi repugnantē. factūqꝫ eſt ſtupenda celeritate vt ſtudia partiū factioneſqꝫ ꝛ populorū ſectiones p omnē ethruriā pene dinoſcerent᷑. cui infectioni a friderico diſſeminate noīa quoqꝫ aut ipſe aut ex ſuis germanis vt ꝑmiſim⁹ aliꝗ īdidere. verbo eīm quod certe germanicū eſt ſtudioſos eccīe Guelfos ꝛ imꝑatorie factiōis gibellinos placuit appellari. ꝛ vt ptolomeus lucenſis refert qui paulo poſt ea tpa ſcripſit. Ea in fauſta rebus italie noīa primum apud piſtoriā fuiſſe audita. que paulo poſt omnē italiā ꝑter vnicā vrbē venetā infecere. tantaqꝫ rabie quinquaginta ducentis ꝛ eo amplius annis ad hec vſqꝫ tpa ſub infauſto eoꝝ nomititulo ſeuitus eſt vt peiora inter ſeipſos ſcelera qn̄qꝫ itali commiſerint. ijs que a barbaris iā ceſſantibus fuerāt ꝑpeſſi. vrbs eīm in vrbē populariter. prouincia in prouinciā. populi pars in alterā nulla impellēte alia ꝙ̄ haꝝ partiū cauſa geſſere bella quoꝝ nullus victorie finis. nullus modus niſi in ſanguinis effuſione et exterminio eſt petitus. nec vicini inter ſe cohabitāteſqꝫ ſolū ea debacbati ſunt inſania atqꝫ pietate. ſed quingentis ſeiuncti paſſuū milibus paupes egeni. eꝗ ac diuites ꝛ factioſi cū forte obuij fierent nefaria inuicē cōmiſerunt. non modo eīm diuiſa ſunt inſignia in ꝑlijs ꝑferenda. ſed colores. terre fructus. veſtiū habitus. ipi hoīs inceſſus. digitoꝝ cōcrepitus ꝛ oris hiat⁹ ſuā habuere partium ſignificationem. De huiuſmodi peſte Baldus iuris cōſultus tractatū edidit.

Conradus friderici filius ex Iole Johannis therosolimitani regis filius ſuſceptus. quē pater rex oīm heredē reliquerat. Cū genitor frideric⁹ apō florenzolā graui ꝛ periculoſo laboraſſet morbo. ex quo cū cōualeſceret Manfredus filius ex cōcubina nobili muliere ſuſceptus cōpreſſa facentis in ſtratore cū ſuffocarit ad conradū legittimo genitū matrimonio regnoꝝ potētatuſqꝫ oīs ſucceſſio deuoluebat᷑. Iſqꝫ conradus a wilhelmo rege alemānie quē lantgrauio ſuffectū oſtendimus. cōtinuato pridē agitatus bello poſt friderici patris mortē in ſueuia gentis ſue patrimonio paꝝ p ſe cōtinuit. Tandē conradus amicicia fretus ezelini tranſpadanā italie regionē vniuerſaꝫ tyrannide obtinentis veronā ſe contulit. Ex quo portu paratiſſimū ampliſſimūqꝫ exercitū in apuliā tranſportauit. Erat vō quod rex euentus ꝛ geſta docuere Conradus genitori friderico in clementia. ambitione ꝛ malignitate ꝑqꝫ ſimilis. ſed moꝝ elegantia et facilitate quā ille artificio quodā ꝑ ſe ferebat carens vt prudentia illū vel potius patris aſtutia deſtituiſſe videat᷑. ide neapolim fureſ miarūqꝫ redundās obſedit menia ipſius multis ī locis aperuit. Capue vrbis muros euertit ꝛ aquinū nobile oppidū incendit. partiqꝫ in germania deſedit. partim recipiendo ſicilie regno vſqꝫ ad obitus diē intentus fuit. moriens nō ſine ſuſpitiōe veneni procurāte māfredo quod medici pecunia corrupti cliſteris opa propinarunt Conradino filio datis tytoribus regni ſicilie adminiſtrationē arciūqꝫ curā reliquit.

Linea imꝑatoꝝ
Inter regnum
Heinricus ſeptimus

Wilhelmus

Conradus

Mons quidem maximus in burgundia imꝑiali a mōte dehiſcēs valleſqꝫ coartās multa agricolaꝝ milia oppreſſit. ⁊ vt auctor faſciculi tꝑm refert ⁊ cucurrit ꝑ multa miliaria ac qnqꝫ milia hominū ſuffocauit. ⁊ tandem ad alios mōtes mirabiliter acceſſit.

Sanct⁹ cirill⁹ grecus melliflui carmeli prior doctorqꝫ tū vite ſanctitate tū ꝓphetie ſpiritu cōſpicu⁹ multa poſteris ſeculis ꝓ futura cōſcripſit ⁊ copioſis miraculis deo ꝓcurat gloriam mundoqꝫ ſtuꝑ orem.

Groſſoni ſiue groſſoini gens arabica eoꝝ deuota ſuꝑſtitiōe ſoldano babilonis impellente xp̄ianos ī aſia habentes ꝑ id tp̄is diuerſis agitarūt in locis. ꝯgreſſoſqꝫ templarios ⁊ hoſpitalarios ſepenumero male multatos repreſſerūt. demūqꝫ iheroſolimā delati tūc immunitā. eos ex aſiaticis chriſtianis quos a ſaladini filijs intactos ꝑcepimus eſſe ſeruatos. ipi maxima confecerūt occiſione. Sepulchrū vo dn̄icū ad ea intactū tp̄a ꝑuatū quāta maxīa fieri potuit ignominia ⁊ ſimul vaſtitate fedatuꝫ eſt.

S. Lodouicus rex frācie

Lodouicus beatus rex francie defuncto ei⁹ genitore lodouico anno. xiij. etatis ſue coronatus ⁊ inunctus ⁊ francis regnare cepit ⁊ regnauit annis. 4 i. hic cū xp̄iane religionis ardentiſſimus emulator eſſet a blancha regina deuota muliere ab annis puerilibus in omni virtute enutritus. qui nil cogitabat ſapiebat vel loquebatur aut oꝑabatur niſi que dei ſunt. ideo vigeſimo regni ſui anno copioſiſſimū exercitum cōgregauit. cū antea lodouicus rex francoꝝ ꝑmittente vel vt videt̄ curante balduino imꝑatore conſtātinopolitano pignora reliquit ꝓcioſiſſima venetis ab ip̄o imꝑatore conceſſa lanceam ſpongeaqꝫ ⁊ partem ligni crucis dn̄ice paſſionis. Copijs igit̄ xp̄ianorum in egypti littus ad nili oſtia expoſitis ſaraceni domiatā incolentes vrbe populariter migrare cōſtituerunt. Inerat exercitui ſedis apoſtolice legat⁹ patriarcha iheroſolimitanus. Inerãt ⁊ ex gallijs ep̄i ⁊ abbates. ad idus deinde octobris Robertus comes pictauien̄. eius regis germanus frater nouas ex gallijs damiatā copias tranſportauit. quā lodouicus difficillimo ꝓlio obtinuit eaqꝫ capta cū ſaracenis varia ꝓlia geſſit. tandē ab eis ſuꝑatus ⁊ captus damiatā ꝓ eius redemptione reddi opus fuit. liberatus cū eis ſepe ꝓſpere dimicans. morbo tandeꝫ in exercitu eius ꝓualente vna cū Ioanne filio ⁊ martino patriarcha ⁊ ꝓceribus regni ſui interijt. quē poſt modū bonifacius octauus audiens eius frequētiſſimis miraculis merito inter ſanctos confeſſores retulit poſtqꝫ corpus ſuū relatū fuit pariſius.

S. Eadimūdus archiep̄s

Eadimundus cantbuarienſis archiep̄s anno dn̄i M. cc. lvij. ab Innocentio quarto ſummo pontifice numero ſanctoꝝ aggregatus. qui nō multo ante ad dn̄m migrauit. vir mire ſanctitatis ⁊ magne ſapientie. Is ex albendonie anglie villa origineꝫ duxit a mundicia nomē ſortitus. vnde carnē ſuā nulla polluit immundicia ⁊ virginitas incorrupta vſqꝫ ad obitū ꝑmanſit. factus magiſter artium miſſas indies audire conſueuerat ꝙ conſuetudo ſcolaribus ſuis ꝓfuit. Inde ſeſe ad theologie ſtudiū tranſtulit. poſtea euaſit p̄dicator egregius. diſputator acutiſſimus. vacante ſede archiep̄ali cantuarie eccl̄ie electus magnis virtutibus emicuit. ꝑſecutionē deinde paſſus clam fugiens ab anglia ⁊ mari tranſito ad potegniacū monaſteriū ꝑuenit inde ſolciacū adijt. poſt ꝑceptionē ſacramēti infirm⁹ exiſtens in lecto ſedens caput ſuꝑ manū reclinās obijt. xvi. kal̄n. decēbris. corp⁹ ad pōtigniacū in eccl̄ia ſancti iacobi ſepultum miraculis ⁊ virtutibus fulget. de⁹ em̄ mirificauit ſctm̄ ſuū ex oī pene genere lāguoꝝ colēdūqꝫ ꝓbuit vniuerſis.

Staniſlaus ep̄us cracouienſis in polonia vir doctrina ⁊ ſanctitate illuſtris ꝑ hec tp̄a claruit. Is cū poſt multa virtutū opera feliciter quieuit. Innocentius quartus ſummus pontifex ſanctoꝝ numero aggregauit. qui in vita ⁊ poſt mortem miraculis effulſit.

S. Staniſlaus ep̄us

Sanctus quoqꝫ Albertus de Tarpano carmelita ſiculus. vir meritis. ſignis doctrinaqꝫ clarus ⁊ totius perfectionis exemplar.

Lapis grandis in monaſteriū ſancti Gabrielis cecidit. habēs ſignuꝫ crucis ⁊ imaginē chriſti expreſſam. ⁊ deſuper aureis literis habens ſcriptuꝫ iheſus nazarenus rex iudeorum. ⁊ cecū illuminauit.

S. Petrus martyr de or. predicatorꝝ

PEtrus nouus martyr. pſ̄ia veronēſis ordinis fratꝝ p̄dicatorꝝ declamator. Et catholice fidei acerrimus defenſor. tanq̄ roſa de ſpinis ort⁹. parētes em̄ hereticos habuit. q̄ hereſim manicheorꝝ ſectabātur. adoleſcēs factus mūdum parenteſq̄ relinquens ordinē predicatorꝝ ingreſſus. in eo. xxx. annis laudabilem duxit vitā. feruēs amator fidei. cultor precipuus. ꝓpugnator ardentior. ꝓ hac morte ſubire cupiens. Cū igit̄ de ciuitate cumana. vbi fratrū ſuorꝝ ordinis predicatorꝝ prior fuit. ꝓ exeq̄nda inq̄ſitione ꝯ̄ hereticos ſibi ap̄lica ſede cōmiſſa mediolanū ire vellet. anno dn̄i. M. cclij. pridie kal. maij. ob ipſius catholice fidei defenſionē dum a lacu lario ſiue cumano cū ſocio mediolanū rediret apud barlaſinā oppidū ab arrianis hereticis interceptus. martyrij coronā adept⁹ eſt. cultellū em̄ lictor arripuit Et ꝑ latera eius tranſfixit. Cū vero fidei pugil hereticorꝝ dogma peſtiferꝝ in vita ſua plurimū eradicauerat. poſt mortē tn̄ ſuā eius meritis ⁊ miraculis choruſcātibus extirpauit. vt plurimi ad gremiū eccl̄ie rediret. Ob cuius ſanctitatē ⁊ frequētia miracula ipm̄ innocentius pontifex ſequēti anno in ſanctos xp̄i martyres retulit.

Etzelinus tyrannus

EZzelinus alberinuſq̄ fratres de romano. cū ea etate in marchia taruiſina familie nobiles ceteris p̄ſtantiores erant. apud baſſianū carrarienſes. ⁊ marchiones eſtenſes verone monticuli. Et in eius agro ſcti bonifacij comites. Et cuꝫ ceteri haberēt vetuſtiorē ꝓſapie originē. etzelin⁹ loco nat⁹ erat obſcuriore. Cui⁹ auus eiuſdē noīs theutonicus miles gregorius cū ottone tercio venerat in ytaliā Hic vero ſub friderico ſecundo cū eſſet vita ⁊ morib⁹ ꝑ q̄ ad ſimilis auctus eſt opibus adeo magnis. vt tyrannideꝫ ſibi ꝯ̄ſtituerit maiorē ceteris oībus. quas abſq̄ imperij aut regni titulo ytalia raro alias ꝑtulerit. Primaq̄ vrbs verona in illius ꝑtes etzelini opa eſt reducta. Compoſita interim alemanie re fridericus in ytaliaꝫ eſt reuerſus. primi quoq̄ oīm patauini blandicijs doloſiſq̄ libertatis retinende factis ab etzelino pollicitationib⁹ decepti ꝑtes impatorias ſunt ſecuti. Quibus e veſtigio etzelinus frenū ſeruitutis iugū impoſuit. Zobardo viro germano cum theutonica ſarracenicaq̄ coborte ita īmiſſo vt ſarracenis portas alemāniſq̄ pallatiū ſeruantibus in aptam ſuitutē padua ſit redacta. Preſertim q̄r carrarienſiū odio atq̄ inuidia axo eſtēſis marchio friderici vel potius etzelini ꝑtibus adherebat. Multos deinde exilio damnauit. paruulis teſticulos ⁊ oculos amputauit ⁊ effodit. vt terrorē oībus incuteret. ac nullis innocētie locū reliquit. Quib⁹ male geſtis vincentiā pari errore ſuo adiecit imperio. Brixianā vrbē obtinuit. in q̄ multa crudelitate deſeuit. Verꝫ cum vigeſimo ſue tyrannidis anno omnē ferme venetiā ꝓuinciam dilaceraſſet. Mediolanuꝫ ſibi ſubijcere temptaſſet. Omēs vicine ciuitates cū eis fedus inierūt. Et martin⁹ turrianus in mediolano primarius cū reliquis ſocijs arma in etzelinū duxit. Et cū pluries dubio marte pugnaſſet. tandē in fugā conuertit ſatellitibus eius interfectis. etzelinum turpiter vulnerauit. Et apud ſontiū deſperatiōe duct⁹ vuln⁹ ſuū manib⁹ diſcerpēs vitā euomit miſerā. Hicq̄ finis tyranno fuit. q̄ q̄tuor ⁊ triginta annis ciuitates plures oppreſſas tenuit.

Hugo Cardinalis

HUgo cardinalis ſancte ſabine vir vita ⁊ doctrina inſignis. cuꝫ innocētius q̄rtus ſumm⁹ pōtifex doctorꝝ virorꝝ familiaritate mirifice delectabat̄. quos etiā ad dignitatis gradū euexit. hūc hugonē cardinalē ꝓmulgauit. Qui ob dignitatē acceptā a priore vita nuſq̄ deceſſit. Ordinis ſancti dn̄ici ꝓus frater habebat̄. Scripſit idem Hugo ⁊ gloſas in bibliam. ⁊ concordantias vt iſtorū vocabulo vtamur.

Manfredus rex

MAnfredus friderici impatoris ex ꝯcubina nobili filius. conrado fratre defuncto. ſycilie regnum obtinet. ⁊. xiij. annis regnat. Hic quāuis ab alexandro pontifice admonitus. ne quicq̄ cōtra eccleſie ditionē eo in regno molirēt. monitis pontificis obtemperare recuſauit. aſſerens ſe demortui fratris legitimū fore heredem. Et cum ab eodem alexandro excomunicatus fuiſſet. ⁊ contra eum paratiſſimū exercitū miſiſſet. Ipſe acceſſitis multis ſarracenis. ipſius pontificis copias fuſas partim occidit partim cepit. Inde neapolitanos acri⁹ vexare cepit. In etruria quoq̄ factiones mouet. maxime vero florētie. q̄ mortuo friderico ſtatim in libertatē ſe vendicauerat. Florētinos itaq̄ pōtificis ꝑtes defendētes iuxta fluuiū arbiā vt gibellinis vrbē relinq̄re ſint coacti. Quāobrē vrbanus quartus ſtatim in frāciā miſit. Et carolū ſancti ludouici regis frēm e gallia vocauit. Et eo regni ſycilie rege declarato ꝯ̄ manfredū obiecit. Tandeꝫ beneuētū ꝑuenit. facta cū manfredo pugnādi copia multis vtriſq̄ interfectis. Manfredū deniq̄ carolus interfecit. Et ſic carolus regnū in pace obtinuit.

Linea ſummoꝝ pontificū

Urbanus quartus

Clemens quartus

Urbanus q̄rtus papa. natione gallus. ex trecenſi gallica vrbe oriūdus. p̄triarcha hieroſolimitanꝰ. alexandro pontifici ſufficit̄. Hic ⁊ ſi hūili loco natus. p̄ſtanti tñ ⁊ elegāti lingua fuit. q̄ aliq̄n laceſſitus. ꝙ vili p̄re ortꝰ eēt Rn̄dit nobilē virū nō naſci. ſ; fieri. v̄tutis ⁊ nobilitatis ē. hic pontificatu ſuſcepto eādē māfredi tyrānidē q̄ꝫ ⁊ alexāder paſſus e gallijs ſtatim milites ꝯuocauit. quos māfredo obijceret. Cuiꝰ fuit poſtea inſtitutū ſolennitatem corpis xp̄i cū ꝓceſſionibus ⁊ octauis a cūctis fidelibꝰ celebrari. ꝓ q̄bus indulgētias maximas cōceſſit. Maiorē etiā interea ſolidioreq̄ꝫ rebꝰ ſuis eccl̄ie opē vrbanꝰ pontifex afferre cogitauerat. Cuiꝰ rei cōficiende ſpem q̄ꝫ p̄mum ē allata. cruce ſignatos cenſuit dimittēdos. Nā oratū francie regē ludouicū facile ī ſentētiā duxit. vt carolus prouīcie. ⁊ andegauoꝝ comes ipſius ludouici cōſobrinus ac gener iuribꝰ potiret̄. Carolusq̄ꝫ pōtifici ⁊ regi facilē ſe prebēs oīa diſponere ac parare ceperat. tāte expeditioni. tāto muneri exeq̄ndo neceſſaria. cū vrbani pōtificis renūciatā mortē creditū eſt ꝯſtitutū caroli facinꝰ turbaturā. Pontificatus em̄ ſui vrbanus morit̄ peruſij anno tercio. menſe vno. die quarto. ⁊ in cathedrali baſilica ſepelitur. vacat tum ſedes menſibꝰ q̄nq̄ꝫ. hic ordines mēdicantiū fauoribus ⁊ priuilegijs multū iuuit.

Clemens q̄rtus papa. guido prius fulcodij appellatꝰ eſt. natione narbonenſis. e villa ſancti egidij merito ob ſanctitatē ⁊ doctrinā pontifex creatur. Is em̄ iure cōſultoꝝ totius gallie p̄marius preſtātis q̄ꝫ aduocati cauſarū in regū francie curia laude ornatꝰ eſſet. vxoreq̄ꝫ ⁊ filios habuit. qua defuncta podieſis primo ep̄s. poſt narbonēſis archiep̄s. demū ⁊ cardinalis ⁊ ſabineñ ſimul ep̄s fuit. Eū itaq̄ꝫ celebris fame ⁊ magne reꝝ expientie cardinalē pontifex vrbanus cōpouēdis inter heinricū anglie regē ⁊ ſymonē mōtis fortis comitem illius cōſobrinū ꝯtentionibꝰ legatū miſerat. de q̄ legatione pōtificalis eū addita dignitas reuocauit. Raroq̄ꝫ alias quicq̄ꝫ opportunius accidiſſe viſum eſt. q̄ꝫ eiꝰ pontificis in ytaliā aduentꝰ. Quē manfredi inſidias timentem nauigio q̄dam mercatorio religioſi mendicantis habitu terra veniſſe aſſerūt. Qd̄ ꝯſtat peruſiā primo cū aduenīſſet accerſiti cardinales. eū deduxerūt viterbiū. de q̄ vrbe amoliri ⁊ parare cepit. q̄ caroli ꝓpe diē affuturi conatibus accomoda iudicauit. Quāq̄ꝫ carolus paulopoſt maſſilia ſoluens cū. xxx. triremibus ī tyberim eſt delatꝰ romāq̄ꝫ ꝑuenit. Clemēs aūt doctrina. pietate. religione. hūanitate modeſtia ⁊ caritate in ꝓximū ⁊ paupem xp̄i ornatus. Bona eccl̄ie ita acute diſpenſauit. vt plus deo q̄ꝫ affinitati ⁊ cognationi tribuiſſe videat̄. Duas habuit filias ex mortua vxore an̄ pontificatū ſuſceptas. Quaꝝ altere in monaſteriū collocate. xxx. libras thuronēſiū ꝓuoꝝ dedit. Altere aūt q̄ marito ſue ꝯditōnis nupſerat trecētas libras turonēſiū dotis noīe numerari iuſſit. hac ꝯditōne ne q̄d vnq̄ꝫ amplius peterēt. habuit ⁊ nepotē clericū. quē vbi cōperit tres p̄bendas (ita em̄ canonicatus vocāt) h̄re optionē facere cōpulit. vt quā vellet ex his retinere. duas relinq̄ret. Veꝝ inſtantibus amicis vt nō ſolū q̄ habebat nepoti dimitteret. ſ; maiora ⁊ plura tribueret. Rn̄dit vir ſanctiſſimus ſe deo nō aūt carni ⁊ ſanguini victuꝝ. Deū ita velle vt ſua in pias cauſas erogarētur. nec eſſe dignū petri ſucceſſorē q̄ plus cognatōni q̄ꝫ pietati ⁊ chriſto tribueret. Dū aūt viterbij eſſet hedwigē polonie duciſſam in ſanctas retulit. Delectatꝰ eſt mirifice doctrina bonauēture. Reliquū vite ſue tp̄us ieiunijs vigilijs oronibus alijſq̄ꝫ bonis operibus contriuit. hac cōmendatione moriens vir ſanctiſſimus cum ſediſſet annis. 3. menſibus nouē. magno de ſe apud oīes relicto deſiderio. viterbij ſepelitur. hinc contentio inter cardinales orta ē. cum dignus clementi ſucceſſor queritur propter quod vacauit ſedes annis duobus.

Bernardus cōpoſtellanus doctor

Bernardus cōpoſtellanus ſacerdos eruditiſſimꝰ ⁊ iuris vtriuſq̄ꝫ doctor innocētij ſupioris familiaris ⁊ capellanꝰ. Cuiꝰ pontificis exēplo ⁊ diligētia excitatꝰ. libꝝ ī p̄mo decretaliū mētiōe dignū edidit. quē ⁊ apparatū vocauit. Alia etiā quedam compoſuit.

Cometa inſignis

Cometes noua ſtella in celo āno dn̄i. M.cclxiij. in celo apparuit inſigni magnitudine ſupra tres menſes ſurgens ab oriente cum magna luce. Et ad mediū celi occidentē verſus radios ſuos emittebat. Quo prius apparente. vrbanus quartus pontifex infirmari cepit. ſed eadem ipſa nocte qua vrbanus obijt, ⁊ ipe extinctus eſt. ſic deficit apparitio eius.

Imperij electores. poſt obitū friderici ꝛ cōradi filij anno. 1256. de impatore deligendo ꝯtendentes bifarie diuidūtur. In q̄ diuiſione duos imperatores. plures eligerūt. ſ. Alfonſum regē caſtelle. Et Richardū cornubie comitē vel comarchū. frēm regis anglie. Sȝ neuter cōfirmat⁹ inter regnum adhuc in aliquot annos ꝓrogať. vſq̨ ad tpa gregorij decimi ꝛ rudolphi romanorum regis.

Ptolomeus lucenſis ſe q̄cq̄d rerū eius tpis geſtaꝝ ſcripſit. vidiſſe p̄fat⁹ de carolo inde vt alij dixerit. Quoſdā adijt cardinales a clemēte pontifice miſſos carolū in lateranēſi eccl'ia hierl'm ꝛ ſicilie regē ꝛ beatricē vxorē reginā declaratos coronaſſe. Conſtat q̄ȝ ꝙ carolus dictoꝝ regnoꝝ corona ornādus p ſolennē ſtipulationē cōſcriptaq̨ q̄ extant ānnos duos de q̄nquaginta mille aureos in feudi penſionē ſubiectioniſq̨ ꝛ recognitionis romane ſpopondit eccl'ie. Hiſq̨ in federibus actū nec ſucceſſoꝝ cuipiā licere romanū imperiū. ſi etiā ab electorib⁹ demandatū eſſet. accipe admiſtrandū. Nā ꝛ ſi terrebat pōtificem friderici primi ꝛ ſecūdi impatoꝝ memoria. Potētis quoq̨ tpis mot⁹ formidabat. Alfonſus em̄ rex caſtelle impiū ad qđ incōtrouerſia electus erat. armis ꝛ largitōe admitebať accipe. Et comitē cornubie fratrē regis anglie illius aduerſariū puifacientes. Germani electores i carolū faciliter ꝯſenſiſſent. Nec id eq̄ tuliſſet aīo alfonſus. quē cōſtat in ytaliā ducturū fuiſſe. Niſi eū diſtinuiſſet heinrici friderici fratꝝ ſuoꝝ ſuſpitio motuū. quos regno pulſos extra hiſpanias exulare cepit. Heinricus em̄ in gallias. Fridericus in affricā acceſſerāt vt ſarracenos hic. gallos ille ad caſtelle regni incōmodo cōcitarēt. Et erat heinricus ditiſſim⁹ ex hiſpania aſportatis. Tandem alfonſus vir prudēs mortuo Richardo intuitu pacis voluntarie corā gregorio decimo omni iure ceſſit.

Mirabilis pegrinatio ppl'oꝝ q̄ a peruſinis incipiēs. non ſolū ytalie ppl'os. verūetiā exteros adeo cōmouit. vt nō longis agminibus crucē ſeq̄ntes ad cōuicinas ciuitates miſericordiā cōclamātes. ꝛ pacē ſupplices cōmearent. Pueri quoq̨ vſq̨ ad. 2000. diabolica machiatione cruce ſignati ſunt. ac p legiones ad diuerſas portus maris peruenientes. multi a piratis capti. pauci ad ꝑ'ria redierūt.

Albertus magnus

Albert⁹ magnus natione ſueuus ex oppido laugingen in ripis danubij ſito oriūdus: Ratiſponēſis epſ. ꝛ ordinis p̄dicatoꝝ ꝓfeſſor. His tpib⁹ pariſius clariſſim⁹ ꝛ oībus p̄ferendus fuit. doctor eccl'ie celeberrim⁹. ſpendor germanie. vite ſctītate ꝛ doctrine tante fuit. ꝙ nemo ei āponendus ne dū eq̄perandus ſit. Quāobrē magni cognomē adept⁹ ē. Anno dn̄i. M. cclxij. ratiſponenſi eccl'e epſ in ordine. xxviij. p̄ficiť. Ob amorē tn̄ doctrine relicto epātu. p multos annos colonie ꝛ pariſius publice theologiā ꝛ phīam docuit. Qui ꝛ oīa opera Areſtotilis cōmētat⁹ eſt. Et theologiā xp̄ianam acutiſſime aperuit. Sup q̄tuor ſentētiaꝝ libros ſcribēs. magnā ptem biblie expoſuit. Euāgelia ꝛ ep'las Pauli egregie declarauit. De aīalibus quoq̨ librū perpulcrū compoſuit. Et alia laude digna. Tandē octuageſimūſeptimū agēs annū colonie ſpūm deo reddidit. Et i choro eccleſie ſancte crucis ante ſummū altare in archa ſaxea aſſiſtente Sifrido archiepiſcopo colonienſi. ſummo honore ſepultus fuit. Miraculis quoq̨ in vita ꝛ poſt obitum vt fertur claruit.

Bonauētura cardīalis

Bonauentura natione thuſcus. patria balneo reginus. Joanne fidanza. ꝛ ritella fidelibus cōiugibus ortus. Anno etatis ſue circiter ſecūdo ꝛ viceſimo habitum religionis ſancti franciſci deuotiſſime ſuſcepit. docente illum alexandro de ales tantam doctrinaꝝ perfectionem adeptus vt ſeptimo ingreſſus ſui āno ſelectus librū ſentētiarū in pariſienſi ciuitate clariſſime legerit. Et cathedrā mgrālē accepit. Tredecimo ipſius ingreſſus anno ordinis minoꝝ generalis miſter ꝛ theologus eminentiſſimus. ac albanenſis cardinalis epiſcopus (preter ſanctitatem maximā) etiam ingenij gratia ꝛ auctoritate maxima preditus. Clariſſimus in toto orbe habitus eſt. Qui pre ceteris doctoribus luculentiſſime ꝛ copioſe tum ſup quatuor ſentētiaꝝ libros ſcripſit. Poſtillaſq̨ ſuper lucam ꝛ alia ſcripſit de cōtemplatione de ſex alis ſeraphin. Regulam nouitioꝝ. Diui quoq̨ franciſci hiſtoriaꝝ maiorem ꝛ minorem compilauit. atq̨ ordinis cōſtitutiones. Eas ob res ꝛ ꝓpter eius frequentia miracula cū etiam cor ipſius (incinerato corpore) incorruptū inuentum fuerit. Sixtus quartus pontifex ſummus anno domini. 1482. in ſanctorum pontificum numero merito aſcripſit.

Alexãder de ales doctor irrefragabilis

Alexander de ales pariſienſiũ irrefragabilis ⁊ precipuus doctor ⁊ ipſe hec tpa clariſſima reddidit. Qui ĩ vltimo vite ſue ob eximiã cũ dei ſapiã ac p̄cipuã eius deuotõem. q̃ habebat ad beatiſſimã v̄ginē mariã minor̄ habitũ ſuſcipere voluit. Cũ ob eius amorē aliq̃d poſtulãti ſi poſſibilitas foret p viribꝰ adimplere pollicebat. Cui frater q̃ per vrbē cũ ſacco elemoſinã petebat ait. Cum diu mũdo ſeruieris cũ magna fama ⁊ religio nr̃a nullũ habeat mgr̃m. Rogo vt dei amore ⁊ v̄ginis matris eius ad vtilitatē aĩe vr̃e ⁊ nr̃e religionis honorem habitum aſſumatis. Is r̃ndit ſtatim te ſeq̃r ⁊ faciã qd̄ petiſti. ſeculum deſerens ordinē minor̄ ingreſſus. Qui cũ eſſet accuratiſſime doctus ex mandato innocentij pape in theologia ſummã admodũ copioſiſſimã ⁊ celeberrimã compoſuit. quã in partes q̃tuor diuiſit. inſup ⁊ vniuerſum ferme vetus ⁊ nouũ teſtamẽtũ poſtillauit. ꝓpter qd̄ fons vite appellari ꝓmeruit.

Guido bonatus

Guido bonatꝰ aſtrologus p idē tp̄us in ſyderalibus diſciplinis vniuerſo occidenti notiſſimꝰ ⁊ celeberrimꝰ fuit. Cui adeo ea ĩ facultate aperta fuerũt oĩa. vt nil apud eam illi incognitum fuerit.

Martinus ſcotus

Martinus ſcotus ciſtercienſis ordinis (vt aiũt) frater magne doctrine ⁊ ſingularis vite vir p hec tēpora rome in p̃cio fuit ⁊ hiſtoriã breuē cõpoſuit. quaʒ martinianã appellauit. Hanc tñ laudem predicatores quidam ordinis ſui martino ep̃o tradunt.

Alexander de villa dei

Alexander de villa dei ſacrar̄ lrar̄ profeſſor. de ordine ſancti bñdicti. quãuis aliq̃ frēm minor̄ fuiſſe ſcribant. p id tp̃us etiam in grãmatica librum vulgatiſſimũ cõpoſuit. quē doctrinale appellari voluit. Et ĩ ptes tres diuiſit. Cuius initiũ Scribere clericulis ⁊c.

Vincētiꝰ gallꝰ or. p̄dic.

Vincentius gallus p̃ria burgũdus beluacēſis hyſtoricus ⁊ theologus ordinis p̄dicatorũ frater p hoc ipm̃ tempus claruit. Et innumerabiles hyſtorias multis ſb̃ voluminibus comprehendit. Quatuor em̃ ſpecula edidit de oĩ ſcibili materia. Doctrinale. Morale. Naturale ⁊ Hiſtoriale. qd̄ vſq̃ ad annum domini 1254. perduxit. atq̃ alia multa cõpoſuit. videlʒ librũ gratie. librũ de ſancto ioanne euãgeliſta. libr̄ de eruditione puerorum regalium. ⁊ conſolatoriũ de morte amici. Et quã maxime de laudibus diue ac glorioſe virginis marie tractatum celeberrimũ edidit.

Florētini mortuo friderico ceſare. qui eos plurimũ vexauerat in libertatem ſeſe vendicantes ⁊ guelphos ab ipo ceſare eiectos in patriam reducentes rempu. reformarũt. Unde ⁊ duodecim antianos creauere. qui gibellinis reſiſterent. ⁊ ius populo dicerent.

Diſcordie quoq̃ ac lites p̃maxime inter ianuēſes ⁊ venetos ex quodã aſie monaſterio initiũ ſumpſere Que adeo peſtifera contagione cõualuere. vt res ipa ciuitatibus ipis plurimũ fuerit pernicioſa. Et vniuerſe xp̃iane religioni in laqueum magnum prouenerit.

Paleologor̄ imperij principiũ apud c̃ſtantinopolim ſumpſit. Cũ michael paleologus grecus theodoro impatori affinitate coniunctus pulſis e grecia gallis ac venetis. duobuſq̃ theodori filijs paruulis. q̃s eidē ex teſtamẽto cõmendatos reliquerat interfectis. imperiũ ſibi deſumens. imperauit annis. 45. Ingentis ſp̃us vir. Et ita latinor̄ imperij finis fuit qd̄ p annos. 8. ⁊. 50. apud eos durauit. Exinde greci paleologi centum ⁊. 96. annos imperauerũt vſq̃ ad annũ domini. 1454.

Hoſtienſis cardinalis

Henricus cardinalis hoſtienſis cognomēto etiã hoſtiēſis. vir hũani diuinique iuris peritiſſimꝰ. hoc tp̃e eas ob res apud Alexãdꝝ põtificē maximo habebat in precio. qui ab ipo pontifice p̃monitus ſup toto decretaliũ titulo lecturas vtiles cõpoſuit. Sed ⁊ ſummã admiratione dignã in vtroq̃ iure cõſcripſit. Quam galli vltra montani compendioſam vocant.

Gofredus alter a ſupiore celeberrimꝰ legũ doctor. His tp̃ibꝰ floruit. ⁊ ea ĩ diſciplĩa nõnulla ꝯpoſuit. ⁊ q̃ maxĩe ſup codice digeſtoq̃ toto lecturas accuratiſſimas.

Aymonem anglicũ ordinis minor̄ generalē miniſtr̃m theologũ ſanctiſſimus cum ſupraſcriptis floruiſſe conſtat. Qui inter cetera ingenij ſui monimenta breuiariũ alexandri pape iuſſu correxit ⁊ rubricauit.

S. Thomas de aquino doctor

Thomas de aquo ordinis p̄dicatoꝝ doctor. alberti magni diſcipulus ex inſigni comitū familia. in cōfinibus apulie ꝛ ſicilie originē duxit. Cū motus regni ſicilie varij eſſent. doctrine ac religionis viā traxiſſe videt. Quo in tpe Cōradus ex gente ſueua īprator aquinū vaſtās. Thomā parētes ei9 genere nobiles. et in oppido primarij p̄ria ꝓfugi. caſſinēſis cenobij monachis comendatū reliquerūt alendū. vbi lrīs ac religioni operā dare cepit. Eius em̄ pr̄ landulfus noīe. mr̄ theodora e neapoli originē habuit. Qui ꝛ in ip̄is infantie rudimētis dei gr̄a predit9 deinde ordinē diui dn̄ici ingreſſus religioſiſſimā ac pfectiſſimā vitā vſq3 in finē exegit. Ubi etiā p̄ter doctrinā maximā ad eā peruenit doctrine excellentiam vt nemini phie ꝛ theologie ſcīa ſecūdus habeat. Coloniā ei pgens tantū profecit vt poſt aliq̄s annos apud pariſius primū in doctrina locum teneret. Ubi q̄tuor libros in ſentētias edidit. inde angelicus doctor appellatus. romā deinde ab vrbano accerſitus ſp̄retis dignitatib9 q̄ vltro offerebantur. totū ſe lectioni et ſcriptioni dedit. Et eius rogatu multa cōſcripſit. Reliquit poſt ſummā theologie ī tres ptes diuiſam ī q̄ſtiones diſtinctā. Summā ꝯ gentiles. Cathenā aureā. In q̄tuor euāgelia. Cōmentaria in bibliā. Et Areſto. libros ꝛ pl'ima alia. Totam q̄3 naturalē philoſophiā ac moralē cōmentationibus expoſuit. Declarauit ꝛ Job. Compoſuit ꝛ officiū de xp̄i corpe. Quo ī opere pl'ime figure ve. teſta. cōtinentur. Qui etiā miraculoꝝ gloria noīatiſſimus euaſit. tandē iterato romā vocatus vt ad ꝯciliū lugdunēſe p Gregoriū. x. celebrandum accederet ꝓperās. cū apud caſſinū mōtem fuiſſet infirmitate correptus Anno domini 1274. ſanctiſſime migrauit ad dn̄m. Nonis marcij. Quē poſtmodū ioannes. 22. pōtifex. ꝓpter crebra miracula in ſanctorum confeſſorum ꝛ doctorum numero aggregare voluit. Apud auinionē. xv. kal'. auguſti Anno. M. cccxxiij. a tranſitu eius ex mūdo quinquageſimo.

Carolus rex

Carolus ludouici regis frācoꝝ frater manfredo rege interfecto a clemēte papa ſicilie rex declaratus. regnauit annis. 7. atq3 ita paulopoſt ſicilie ꝛ apulie regna in ſuā ptātem redegit. In quibus cōpoſitis rebus eueſtigio viterbiu3 cū vniuerſo exercitu ad pontificē venit. vbi audiens conradinū adoleſcentē conradi ſueui nepotē in ytalia a gibellinis ꝯ guelphos fuiſſe vocatū. In etruriam. gibellinos domitos illico venit. ibiq3 magna de hoſtibus ſtrage edita. cōradinū cepit ꝛ capitali ſentētia puniuit. Inde in regno confirmatus pacem cum piſanis inijt. Et cū eis in aphricā ī ludouici regis germani ſbſidiū traiecit. Ibiq3 ludouico frē ex peſte mortuo inuēto cū Tunici rege pacē hac lege cōpoſuit. vt ppetuo annis ſingulis ſibi ſuiſq3 ſucceſſoribus tributū aliquot pēderet. inde ī regnū redijt. vbi petro aragonēſi ſiciliā ſe ſbdidiſſe reperit. deniq3 ꝛ ipſe carolus morit̄. ꝛ neapoli ſepelitur. Huic ideo hieroſolimoꝝ regnū declaratum fuit. q2 maria antiochie principis filia cui id regnū debebatur (qđ hugo eius nepos occupauerat) illud carolo huic regi deuouerat.

Secta flagellantiū in ytalia ortum habuit. Et inde in alemāniam ꝛ galliā ꝓgreſſa bifarie. qui ſe nodoſis flagellis in q̄bus aculei inſerti erant flagellabant ad oſtētationē. Ex qua ſecta multi graues errores pullulabant. in pleriſq3 locis circa fidem. ꝛ ſacramēta eccl'ie. Que poſtremo in pte igne ꝛ gladio exterminata fuit.

Ferunt theologi hāc orationem a ſummis viris laudatam hac tempeſtate. Benedictum ſit dulce nomē domini noſtri ihesu chriſti. ꝛ glorioſiſſime virginis marie matris eius ineternum et vltra amen. Nos cum prole pia benedicat virgo maria amen. Et q̄ hec legerit vel orauerit de ſingulis iterationibus auctoritate Clementis pape ob petitonem ludouici ſancti regis francie tres annos indulgentiarum habebit.

Philippus rex

Philippus ſancti ludouici regis filius patre germano in affrica defunctis. ibidem regiū munus ſuſcipiens regnauit annis quindecim. Uir certe vite ſanctimonia patri perſimilis. qui vitande contagionis cauſa pmotus. dimiſſa aphrica. in ytaliam adnauigauit. pacem inter genuēſes ꝛ venetos ad quinquenniū compoſuit. Multa quoq3 ꝛ laudabilia pro fide chriſti tum domi tū foris exegit pietatis opera. Et īter cetera memoratu digna beate marie magdalene corpus maſſilie iam diu a beato maximiano in villa ſui nominis cōditum. ornatiore ſepulcro. ꝛ maiore ſacello exornauit. Eiuſq3 caput ſeorſum in thecā argētea recludens. Alia quoq3 conſimilia ꝛ multo maiora confecit opera.

GRegorius decimꝰ papa. natione ytalus. pr̄ia placētinus e vicecomitū familia mediolano pulſa. theobaldus antea vocatꝰ. laudenꝫ archidiaconꝰ in aſya exn̄s. Viterbij collegio cardinaliū pontifex creat̄. Vir certe in om̄i vita clarus prudētia reꝝ gerendaꝝ. fortitudīe animi. q̄ pecunias ⁊ res humanas cōtemnebat. vſus hūanitate. benignitate in paupes xp̄i. ⁊ eos potiſſimū. q̄ ad gremiū ſedis ap̄lice ꝯfugiebāt. Hic pōtificatu ſuſcepto pacis amator. Genuēſes ⁊ venetos magnis inter ſe cladibus afflictos ad cōponendā pacē aīm adiecit. philippi p̄dicti regis francoꝝ vſus prudētia. Eaq; cōfecta florētiā cū carolo ſycilie rege acceſſit. Agentē florentie pōtificē pulcerrimā ꝯtemplatū vrbem. q̄ erat bonitate cōpaſſio illius ex ciuibus q̄ gentis ſueuoꝝ imperatoꝝ operibꝰ ea vrbe extores exuleſq; agebant. Et carolo rege in ſuam ꝑducto ſn̄iam illis reducendis operā cum p̄ntibus dare cepit. pugnādi ius interdixit. ꝓfectus inde pōtifex recto itinere lugdunū ꝑuenit. ꝓ celebrādo generali ꝯcilio. quo ⁊ paleologus imꝑator cōſtantinopolitanꝰ ꝓfectus. Et rudolphus in imꝑatorē ab electoribus delectꝰ ē. Re in cocilio bn̄ geſta pontifex gregoriꝰ iter ad ytaliā eſt ingreſſus. Cū veniſſet bellocadoꝝ expectantē ibi alfonſum caſtelle regē audiuit. Qui multis ē queſtus nullā vt debuerat rudolphi ad imperiū electionē habuiſſe rōnem. Cū pontifex multis placauit rōnibus vt ꝓtenſum ius ſuū nouo imperatori deſignato cedere ꝯſenſerit. Inde per viennā luſanamq; tranſmiſſis alpibus lōgobardia pontifex iter fecit. Cūq; aretiū ꝑueniſſet ſanctꝰ ⁊ ſumma dignus veneratōne diem obijt. Pontificatus ſui anno quarto. menſe ſecūdo die decimo. Ad eius celebre etiam nūc ſepulcꝝ ſctitas ſua quanta fuerat miraculis crebreſcentibus eſt oſtenſum.

de Tarantasia

INnocentius q̄ntus papa. natione burgūdus. Petrus tharentaſienſis antea vocatus ordinis ſancti dn̄ici inſignis theologus. ſacris lr̄is doctiſſimꝰ. Anno dn̄i. M.cclxxv. aretij pontifex creatur. Sub ip̄mq; tp̄s florentini legatione ſolēni romā miſſa abſolutionē ab excōicatione ⁊ interdicti amotionē ab innocētio impetrarūt. genuēſes ⁊ venetos diſſidētes in ſuā ſn̄iam traxiſſet. niſi repentina morte p̄occupatus fuiſſet. Qui ſecūda die ſexti menſis q̄z fuerat deſignatus in lateranenſi palatio defunctus. Qui ante dignitatē apud pariſius p̄dicando ⁊ ſcribendo maximo fuit in p̄cio. Qui cum eſſet doctiſſimus in ſacris codicibꝰ aliq̄ vtiliter declarauit. ac ſuper ſentētiaꝝ libros m̄lta egregie ꝯpoſuit.

HAdrianꝰ q̄ntꝰ papa. pr̄ia genueꝰ. familia fliſca othobonus antea vocatꝰ ex fliſthea gēte comitū lauanie genuēſi. rome ī atrio lateranēſi ī pōtificē ē aſſumptꝰ. fuit aūt innocētij q̄rti nepos. ſctiq; adriani diaconꝰ cardinalis ab eodē creatꝰ. vir certe magni aī. veterbiū ſtatī ꝓficiſcit̄. vt caroli potentiā minueret ad rudolfumq; illico miſerat. q̄ ꝫ ac gregorio. x. ꝓmiſerat venire ytaliā diſtuliſſet. q̄ bello aduerſus regē bohemie implicitꝰ. imꝑij iura ſpernē videbat̄. Tutiorēq; ytaliā a carolo ⁊ alijs tyrānis reddidiſſet. ⁊ ꝯſtitutionē de eligēdo pontifice in meliorē formā redegiſſet niſi mors obſtetiſſet. Que ⁊ alia dux magno hadrianꝰ molit̄ aīo. ad q̄nq̄geſimū vl̄ vt aliq̄ hn̄t q̄drageſimū pōtificatꝰ diē viterbij obijt. ſepeliturq; in ꝯuētu fratꝝ minoꝝ. vacat tū ſedes dies octo ⁊ viginti.

Linea ſummoꝝ pontificū

Gregorius decimus

Innocentius q̄ntus

Adrianus quintus

Concilium lugdunenſe

COnciliū ſeu ſynodus maxima hoc āno lugduni a gregorio decimo p̄dicto pontifice indicit̄. vbi attentiore in primis cura atq; diligētia de afferenda hieroſolime rebus ope ē actum. Cōtulit v̄o ſe ad id conciliū michael paleologus grecoꝝ imꝑator. cū magno comitatu. ꝓuectus tercia decima vice in ſententiā romane eccleſie grecos totiens deficiētes ꝓtraxit. Et vnioni orīetalis ad occidentalē eccl̄iam tridētia tūc eius gentis peroratione ꝯſenſit. Secutiq; illū nōnulli tartaree gētis ſcithie ꝓceres ſacro baptiſmatis caractare ꝑfuſi. xp̄ianos ſe ⁊ catholicos fore ꝓfeſſi ſunt. Sꝫ ⁊ rudulphꝰ ab electoribꝰ germanis ī rōnoꝝ regē imperatorēq; declaratꝰ. ea ꝯditiōe a gregorio pōtifice ī ꝯcilio ē acceptꝰ. vt ſeq̄nti āno ī ytaliā pacificꝰ veniens romā ad coronā .. vnctionemq; accipiēdā ſe conferret. Exinde rebus hieroſolime quātū poſſet maximā opem ferret. Multaq; ibi decreta fuerunt ordinata ad electionem ſummi pontificis. Et ad chriſtianam religionem pertinentia.

Linea imperatoꝝ
Rudolphus

Anno domini.1273.

RUdolphꝰ comes de habſpurg. poſt lōgā vacationē impij. ⁊ deuaſtatōem bonoꝝ i reḡ rōnoꝝ electꝰ ē. cōi voto pncipū. Et rex rōnoꝝ deſignatus hac ɔditiōe. vt ſeqnti āno romā peteret corone accipiēde cā. Cōfirmatꝰ a gregorio in fauorē terre ſctē. Fuit eī vir prudēs i agendis ſtrēnuus ī armis iuſtꝰ. deū ti-mens. Cui nil ad excellētiā laudis deeſſe videbat. Robuſtiſſimo qdē corpe ac pulcerrimo aſpectu viguit. Cōſilio qȝ ac magnitudīe aī ac egregia liberalitate extitit decoratꝰ. Hijs ɔditiōibꝰ ceſar factꝰ impauit ānis.19. implicatus multis agēdis ī reḡ germāie. Alfonſus qȝ pſuaſiōe gregorij pape ius oīe ſuū rudol-pho ɔceſſit. Cū aūt rudolphꝰ curie mgr̄ othocari regꝗ bohemie olim fuerat. ve-rū xpiane publice pfectꝰ inde nō minus belli q̄ȝ domi clarꝰ. miſſis ad othocaꝝ legatꝗ auſtriā ⁊ carinthiā ceteraſq̄ȝ vicinis ytalie, puīcias tanq̄ȝ iurꝗ impij repe-tit. Js eī othocarꝰ q̄ ⁊ pmiſlaus dicebat qntꝰ bohemie rex. cū obijſſet frideri-cus dux auſtrie ſine liberꝗ ſoror eiꝰ margarita hereditatē accepit. hec anꝰ otho-carū ſibi virū acciuit. q̄ nō tam cōiugꝗ etatē q̄ȝ dotē aīo voluens ſterile mr̄imo-niū ɔxit. ⁊ pncipatū nobilē cōſecutꝰ. Et vlricꝰ q̄ eo tpe carinthioꝝ pncipatū tenebat ⁊ viri ſobole careret accepta pecunia carinthiā othocaro carniolā marchiā ſclauonicā ⁊ alia tradidit. Repetijt igit rudolphus qn̄ nec auſtria muliebre feudū eēt. nec carinthiā ī iuſſu ceſaris vlricꝰ venūdare potuiſſet. rennuit othocarꝰ ⁊ impatori q̄ aliqn̄ ſibi ſeruiſſet impacato rūdit aīo. Sȝ interuenientibꝰ amicꝗ ea lege recōciliati ſunt vt au-ſtria impatori cederet. Exin datꝗ acceptiſq̄ȝ filiabꝰ affinitas vtrinq̄ȝ iūgeret prouīcie de qbꝰ lis eſſent do-tales fierēt. ⁊ othocaꝝ ī vba ſua iurare more maioꝝ expoſcit. Tādē puocatꝰ vbis vxoris othocarus col-lectis nouis copijs cōueniūt ābo cū exercitibꝰ ī campis auſtrie trāſdanubiū. cōmiſſum ē atrox pliū ipa die-bti ruffi āno ſb incarnatōe vbi. viij. ⁊. lxx. poſt. cc. ⁊ mille. diuq̄ȝ marte dubio pugnatū. Ad extremū reli-ctus a ſuis rex bohemie dū fortiter pugnat occidit. corpꝰ eiꝰ pmittēte rudolpho ī bohemiā trāſlatū regio honore ſepultū. Et ventzeſlaus filꝰ regnū deinde obtinuit. viij. ānos natꝰ. marchio brādeburgeñ. tutorio noīe. v. ānis gubnauit. Nicolaꝰ pōtifex nihil ducēs antiquus q̄ȝ caroli potētiā imminuere. idq̄ȝ intētatū atq̄ȝ pfectū ē. vicariatū eī impij ī etruria illi obligaturꝰ rudolphū ipatorē excuſatōi ſue ptendit quem ſimulauit opē hieroſolime rebꝰ ex ɔſtituto afferre reqſitū rūdiſſe id a ſe fieri poſſe nec debē niſi vſurpatā carolus di-miſiſſet quā ſimulatōem vtrinq̄ȝ pōtifex cōtinuauit. Rodulphꝰ em̄ hiſpo etrurie a caroli vicariatu liberate facto delinitꝰ romandiolā ⁊ rauēnatū exarchatū pontifici ⁊ ecclie reddidit. Nā poſt fractas apud forūliuiī bononiēſiū ⁊ florētinoꝝ copias oīs romādiola imperatorias erat ſecuta ptes. Et minima q̄ ſinguli darēt populi tributa percipiens rudolphus eos priuilegio ſb imperio titulo liberos eſſe dixit. tandē rudolphꝰ ſenio ⁊ egritudine ɔfectus ad quē acceſſit ventzeſlaus cū contborali gutha filia ceſaris in Erffordia diem obijt ad Spyrā deductus inter romanos imperatores ſepelitur. Anno domini. M.ccxci. die. xxij. Julij.

Conradinus

COnradinus friderici ſueui impatorꝗ ex filio cōrado nepos. a gibellinis ɔ guelphos ī ytaliā vocatꝰ. cū maxio alemānoꝝ ſuoꝝ exercitu veronā primo deinde papiā venit. indeq̄ȝ p carrarieſiū oppida ad genuenſiū mare tranſijt. po-ſtea maiore ex lōgobardia ⁊ romādiola gibellinoꝝ ɔpato exercitu adiuuāte gui-done ferētano comite marſtalani regꝗ caroli apud aretiū interfecit. inde romā cō-ceſſit. pōtifex viterbij cū trāſeūtē adoleſcentē videret. dixit ipm tanq̄ȝ agnū ad ce-dem pduci. Dū em̄ cū carolo campeſtri loco pugnauit. Conradinꝰ ⁊ auſtrie dux adoleſcētes etate. ſicut ⁊ ifortunio pares ſigna vbi toto plij tpe fuerāt rlinqntes ſeceſſerūt agaſonis cuculione ɔtecti p deuia latitarūt die autē octauo ab accepta clade recogniti ad Carolū pducti publico illos iudicō interfici iuſſit. Poſt huiꝰ conradi mortē ducatꝰ ſueuie cū ſignis ſuis nobilibꝰ ⁊ armis defecit. Cūq̄ȝ impiū romanū duces ſueuie vſ-q̄ȝ p annū.1250. glorioſe rexerūt.

VEnerat ad pōtificē heinricꝰ adoleſcēs Richardi regꝗ cornubie oīum comitis tūc defuncti filiꝰ mlta pñi olim regna negocia apud ſedē aplicā tractaturꝰ. Guido mōtefortꝗ ⁊ ipē adoleſcēs cū philippo rege frācoꝝ eodē ſe ɔtulit. forte ac-cidit vtrūq̄ȝ ad rē diuinā ſcti Laurētij ecclīam q̄ viterbij ē celebris. eadē hora pe-tere. ſ guido poſterior ingreſſus ɔſpectū liberali ac regia potiꝰ facie adoleſcentem caterua famulatꝰ ſtipatū qdā ex ſuis indicāte richardi filiū eē didicit. a q̄ ſymō pr̄ in anglia p dolū fuerat interfectꝰ nullaq̄ȝ loci tētus reuerētia incautū aggreſſus in-terfecit. Equitibꝰ inde ſuis ⁊ pariter philippi regis deducētibus ad ruffū etrurie prefectum incolumis peruenit.

S. Hegwidis

HEgwidis ducīſſa polonie. vidua mire ſctitatꝗ. pñū genꝰ ex bertoldo marchi-one badēſi. duceq̄ȝ merauie. mr̄nū ex agneta filia marchiōis orietalꝰ ⁊ comi-tis de Rochlitz ɔxit. ī oppido kitzing lr̄is edocta heinrico cogmēto cū barba du-ci Sleſie in vxorē data. tres filios. totidēq̄ȝ filias genuit. Cuius ſenior in bello ɔ tartaros defecit. Nobile mōſteriū ordis ciſterciēſiū ī trebnitz haud lōge a vratiſlauia extruxit. cui filiā gerdrudē cū cētū vgī ibꝰ pfe-cit. Et poſt obitū mariti vitā celibē ī eo duxit. Inter ymagines quas venerabat. beate vginis eburneam miro amore amplexabat. in manibus gerēs neq̄ȝ ī morte dimiſit. Tandē cū ī oīm vtute ac abſtinentia vi-tam deduxiſſet longam. felici fine quieuit. quā clemens ob crebra miracula inter ſanctas retulit.

Linea ſummoꝝ pontificū

Joānes viceſimꝰ pmꝰ

Nicolaus tercius

IOannes viceſimus primꝰ. natione hiſpanꝰ vl' portugalenſis. pr̄ia vlixbonenſis. thuſculanus eps cardinalis. petrus medicus antea vocatus. pontifex creat̄. Is vir alioqn doctus ⁊ viroꝝ doctrina cultoꝝ amantiſſimꝰ, tn̄ ignoratione reꝝ gerendaꝝ ⁊ moꝝ ineqlitate leuis fuiſſe dr̄. ferunt hūc petrū hyſpanū medicū. ī vita ſua multa ſcripſiſſe potiſſimū canones quoſdā ad medicinam ptinentes atqꝫ librū qtē medici theſauꝝ pauperꝝ vocāt. Et ab eo probleumata ad imitatione Areſto. edita. Primā vo in pontificatu curā ſuſcepit michaelem paleologū ad ꝓmiſſum ꝯſtitutāqꝫ in lugdonēſi cōcilio vnionē ita hortari vt niſi eā ſeruaſſet. Carolo ipi regi fauorē fuerit ꝓſtiturus. ꝑ eiuſdē pōtificis tꝑa veneti anconitanos bello mariqꝫ acerrimo ꝓſecuti ſunt. Eodē qꝫ tꝑe templarij tyrū vrbē ꝓ expeditione xp̄iana admīſtrantes ſolitā an̄ bellū genuēſe iuriſdictionē ⁊ portorioꝝ exemptionē venetis ī ea vrbe reintegrauerūt. Tergiuerſatus ē interea verbis paleologus cum ioanne romano pontifice. q̄ pontifex ruina oppreſſus camere quā edificari curabat. Octauo pōtificatꝰ menſe exacto viterbij interijt.

Anno mūdi. 6476. Anno xp̄i. 1277.

NIcolaus tercīꝰ papa. pr̄ia romanꝰ ex familia vrſina iohānes caietanꝰ antea vocatus. pontifex tandē creatur ꝓtracta in ſex mēſes electione. Nam cardinales poſt interitū ioannis illico romā acceſſerūt nouū in laterano pontificem delecturi. Et carolus rex ſenatorio functurꝰ munere cōclauis cuſtodie curam habuit. Que rebus eccle multū ſibi plurimū obfuit. Dum em̄ apte ꝑtinaciterqꝫ gallicū potius qꝫ ytalicū creari pontificē cōtendit. Electio ſextū ꝓpe menſem cū magno reꝝ orbis xp̄iani damno atqꝫ incōmodo eſt dilata. Et ipe maximū inde nō magis patrū qꝫ pploꝝ ytalie odiū incurrit. Subſecuta eſt eiꝰ creatū tam repentina qꝫ digna correctio ioanne caietano cardinale. s. nicolai in carcere tulliano in terciū nicolaū pontificē declarato. Is em̄ gente oriūdus vrſina in romanis ꝓſtantiſſima animi dotibus corporiſqꝫ ornatiſſimus fuit. vt multa fecerit. plurima intētauerit ſuā prudētiā ⁊ animi magnitudinē oſtēdentia. Nihil tn̄ in pōtificatu duxit antiquius qꝫ caroli potentiā īminuere id ſua ingenij dexteritate ꝑfectū eſt bertoldo em̄ vrſino nepote in romādiole comitē declarato cū nūcijs ⁊ lr̄is rudolphi miſſo omnē romādiolā ꝓ eccleſia recepit. Cui ⁊ bononia tūc pariter fuit dedita. poſt quē latinus cardinalis alter pontificis nicolai ex ſorore nepos ī etruriā vicariatu impij liberā ſedis aplice legatꝰ acceſſit. Is ꝓſtantiſſimꝰ ⁊ auūculi pontificis ꝟtuti rn̄dens omī etrurie ad pacē quieteqꝫ ꝑducte. Gibellinis florētiā ac ī ceteras vrbis reductis eccle ingratus impoſuit. a q̄bus etruria qꝫdiu is pōtifex vixit ꝓ eccla ē retenta. fuit aūt vir magni cōſilij. vt cultor ⁊ amator doctoꝝ viroꝝ diceret. in ꝓcendis dignitatibꝰ cōibus oībus habitꝰ. Jdeo Albanū ex ordine minoꝝ hoſtiēſem ⁊ portuenſem ex ordine p̄dicatoꝝ delegit. Edificijs p̄terea edes pōtificios exornauit. cinxit menibꝰ pomeriū. s. petri. baſilicas petri ⁊ pauli reſtituit. ac picturis exornauit. Scribunt neminē ante ipm ſacrificare religioſius viſum cū ſemꝑ dū ſolennia ageret lacrimas funderet. Erat religionis obſeruantiſſimus. Nō caruit tn̄ rep̄henſione cū ſuos nimis amare dr̄. ⁊ multa eis cōdonaret. Opera aūt rome reliquit vt in ea etate cōſpicua erecta inſtaurataqꝫ apud ſctī petri baſilicā. apudqꝫ lateranū palatia ⁊ ſuriani ī cunino monte oppidi arcē cōmuniuit. In q̄ tercio pontificatus anno ꝓpe exacto apoplexia correptus vitam interrupit multis ꝟtutū opibꝰ ſi lōgior fuiſſet vita glīoſiſſime decorādā. Vacauit inde menſibꝰ qnqꝫ.

Guilhemus placentinus medicus

GUilhelmus placentinus ciuis ⁊ medicus ſui temporis celeberrimus tempeſtate hac verone vbi publico ſalario legebat floruit. Et ibidē in Cyrugia edidit librum pulcrum ac vniuerſam medicinā de egritudinibꝰ vniuerſis. poſtea quatuor libris accuratiſſime comprehendit. curas vberrimas adiūgens.

Guilhelmus durandi Speculator

GUilhelmus durandi ordinis predicatoꝝ vt aiunt profeſſor cognomēto ſpeculator prouincialis epiſcopus. hoſtienſis diſcipulus. et canonū preſtantiſſimꝰ doctor. hoc tempore ſicut ipemet in ſuo ſpeculo in titulo de feudis teſtatus eſt. Summā perutilem compoſuit quā ſpeculum nominauit. a qua ⁊ ipſe ſpeculatoris cognomentū accepit. Aliud quoqꝫ volumen edidit vt q̄dā ferūt qd Rationale diuinoꝝ officioꝝ appellauit.

SArraceni ex aphrica ſoluentes vtroſqꝫ hyſpanias opprimūt. Sed chriſtiani celice ſignati in eos irrumpentes maxima cede profligarunt.

Cum in traiecto homines vtriuſq₃ ſex⁹ ſuper pontē coreis ac vanitatib⁹ operā darēt. Cōtigit ſacerdotē cū diuiniſſimo ſacro eucharistie ad egrotantem deferendū ꝑtrāſire. Illi imemores diuine rei cultū vllū ac reuerentiam adhibētes. ponte fracto in aqua Moſe. ad 200. homines aq̄s abſorpti ſunt atq₃ perierunt.

Mulier q̄dā nobilis in ꝯſtancieſi dyoceſi. cum pareret inſolitum partū edidit. Cum leonem viſu mirabilem hac tempeſtate peperit.

Monſtrum quoq₃ in ſueuia ſuperiori apud oppidū eſſingē vt ferūt mulier enixa ab vmbilico vſq₃ ad ſummitatē duo habens pectora. ac capita ſeinuicē reſpiciētia. brachia q̄tuor ſeinuicē amplectentia ⁊ duo ferenda. Illico tamen poſt partum obijt.

Comites nobiles ſueuie q̄ndecim federe ſe ꝯiūgentes. rudolpho imperatori moleſtias q̄₃ plurimas inferentes inter q̄s p̄cipui fuerūt comites de montfort. helffenſtein ⁊ de wirtenberg ac Tockenburg. eoꝝ tn̄ bonis ac poſſeſſionib⁹ vaſtatis. imperio ſbijciendos perpetuo cogit. Deinde caſtra p̄donum i germania in pleriſq₃ locis deuaſtans ab alpibus ytalie vſq₃ ad britanniā pacē firmauit.

Continuauerant ad i d vſq₃ tēporis veneti ⁊ genuenſes bellū p̄ridē apud ptolomaidā inchoatū. de q̄ aliq̄ repetere ad hoc tēpus cū ſe oportunitas loci dederit ducim⁹. ad ānū terciū ſexageſimu₃ duodecieſq₃ centenū. Raynerio zeno duce. veneti q̄nq₃ ⁊ q̄nquaginta triremes ad ſicilie oram miſerunt. q̄ claſſi genuenſi vt ſperauerāt nō inuenta in aſiā nauigauit. Caſuq₃ apud tyru₃ obuia genueſiū nauis cetea eſt expugnata. portū deinde venetus eadem qua nauim ceperat leticia īgreſſus tyro vt potiref adnix⁹ ē auxilijs ad expugnationē terreſtribus ptolomaida accone accerſitis. Ceſſit tn̄ conat⁹ inanis. Queſitā interim reddendi cōmodi vicem genuenſis inuenit. q̄ nauim onerariā. tardaſq₃ decē venetijs ſoluturas. quo in aſiam mercimonia deferrēt certior factus. Triremes ſexdecim ad gulphi fauces curauit poſt ſcopolu₃ in inſidijs expectaret. S₃ admoniti ab exploratorib⁹ veneti expoſitis in litt⁹ mercimonijs ab epyrotis ꝑtecti. naues vacuas amiſere. Tercio abinde anno claſſis veneta q̄tuor ⁊. xx. triremiū. trib⁹ genueſiū triremiū q̄rꝝ prefectus erat lanfrācus borboni⁹ apud lilibeū fortuitu obuiā eos cepit. Qd̄ cū genuā ē perlatū educta aduolauit duo de triginta triremiū claſſis. q̄ per q̄ſitā accuratiſſime venetā ad drepani portū reperit. ꝯflictuſq₃ habit⁹ ē acerrim⁹. in q̄ maximu₃ genueſ̄ reſpu. accepit incōmodu₃. Nanq₃ trib⁹ ex ſuis triremibus i p̄lio crematis. cetere oēs p̄lio ſupate vtrimq₃ crudeliſſime fuerunt capte. Que clades accepta a genuenſi effecit vt michael paleologus illi⁹ ſocietate ſp̄reta inducias cu₃ venetis ꝯſtituerit q̄nquēnales. Eodēq₃ anno triremes genuenſiū. xxv. admirato ac p̄fecto auria. venetis. xxx. apud mothonū cōcurſure quū viderent retroceſſit genueſ̄. Et nauis oneraria mercib⁹ venetoꝝ magni valoris plena. apd̄ euripū expugnata potiti ſunt Eadēq₃ genuenſis claſſis orā crete circūuecta Caneā illi⁹ inſule oppidū cepit. ſpoliatūq₃ penitus diripuit.

Scribit ptolome⁹ luceſ̄ nicolaū pōtificē niſi ei⁹ cōſilia mors occupaſſet. reges duos vnū lōgobardie. alteꝝ etruſcis fuiſſe datuꝝ q̄ regib⁹ ſicilie atq₃ germanis ipſ̄ titulo abutētib⁹ euertēdi ytaliā (ſicut ſepe fecerāt) adimeref. inuitq₃ vrſinos eū poti⁹ fuiſſe. q̄₃ alios ad id faſtigij euectuꝝ. Quinetiā ꝯſtat pōtificē ipm̄ deturbādo ſicilia carolo nō nihil init⁹ dediſſe petro arragonū rege ioānis porthicij operā ſuaſo. vt iure hereditario ꝯſtātie vxoris ſue p̄teſo. id regnū recipe adniteref. Cōſtituit vo is pontifex lege ꝓmulgata neminē regio ſanguine ortū ſenatorem vrbis decetero fieri. Et alijs q̄cūq₃ fierent anni temporis in magiſtratu concedere nullis etiam futuri pontificis auctoritate licere.

Tartari armenis iūcti centū milia babilonē. ſupant. Et multis eoꝝ iterfectis in fugam vertunt. Sycilia quoq₃ inſula hoc anno a carolo predicto petro arragoneſi defecit. Vbi apulie princeps caroli ipſi filius nauali prelio ab aroganū filio cum multis captus in apuliam ducitur ⁊ carceri mancipatur.

Linea ſummoꝝ pontificū

Martinus quartus

Honorius quartus

Martinus quartus papa. ſymon antea vocatus. tituli ſancte cecilie pſbyter cardinalis. natione gallicus. patria turonēſis. tandē poſt longā cōtentionem quī ad qntū ꝛ dimidiū in diuiſionis mēſem ytalicis vrſinoꝝ abſentia ſuperatis. pontifex electus. viterbij coronari noluit. ꝙ ei ciuitati ob impetū in cardinales vrſinos factū interdictū a ſacris putabat. Et vrbē veterē delat⁹. ibiqꝫ coronā accepit. Reſurrectionis autē die ſex cardinales creauit. Regē carolū ad ſe venientē. cū in noui amiciſſimiqꝫ pontificis amplexū cucurriſſet. oblataꝫ ab eo ſenatoriā dignitatē adminiſtrauit. quo a nicolao priuat⁹ fuerat reſtituit. Eiuſqꝫ inſtantia paleologū imꝑatorem pacta lugdunenſis ꝯcilij non ſuantē. Et petrū arragoneſeꝫ contra ius faſqꝫ ſiciliā occupantē anathemate notauit. Hec primo pontificis martini anno ſalutis primo octogeſimo ꝛ duodecies cēteno geſta fuere. Eius ꝙ ſecutus ē anni principio peruſini in fulgmates delati. poſt editaꝫ in agro vaſtitatē obſiderūt vrbē ꝗ inde vi capta pontifex illico peruſinos excōicauit. ſꝫ miſſi oratores eos ingenti pecunia mulctatos ecclie cōciliauerit. Bellum deinde in flāminia contra foroiulianos ab ecclia deficiētes geſſit. Quos etiam breui adiuuante guidone montis ferretri in fidē recepit. Pontifex aūt tot curis circūuentus vrbeuentanis etiā tumultuantib⁹ (nam gibellini guelphos expulerant) peruſiū ꝓficiſcit̄ vbi non multo poſt lenta febre diu vexatus. tandē moritur pontificatus ſui anno quarto. mēſe vno. Sepeliturqꝫ in cathedrali baſilica. Ad cui⁹ ſepulcrū multi valitudinarij delati. priſtinā valitudinem ſanctiſſimi pontificis meritis a deo recepere. vir em̄ bone vt cōſtitit mentis ꝛ oīa probe in pontificatu geſta cum ſanctimonia peregit.

Anno mūdi. 6484. Anno xpi. 1285.

Honorius quartus papa. pria romanus. e gente ſabella vetuſta ꝓcerū familia. iacobus antea vocatus diaconus cardinalis peruſij pontifex creatus. Cum nec diuturna ſedis aplice vacatio. ꝙ cardinales motus. veriti quos alias diuturnior ſedis aplice vacatio dederat. Romā venit anno dn̄i milleſimo ducenteſimo octuageſimo qnto. frater eius pandolfo ſenatoriaꝫ dignitatem tū gerente. per cui⁹ tempa ingratus. romana res iuſte ꝛ qetiſſime fuerat adminiſtrata. Pontifex aūt apud ſanctā ſabinā in auentino habitauit. quas ab eo tūc edificatas edes nunc deſertas dirutaſqꝫ videmus. fouitqꝫ hic pontifex gallicoꝝ regū vbiqꝫ ptes. Fuit aūt vir i om̄i vita ꝓbatiſſimus ꝛ xpiane religionis amantiſſimus. Nā ꝛ ordinē carmelitaꝝ nō ſatis in cōcilio ꝓbatū. mutatis clamidib⁹ nigris in albas. Et a multis impugnatū priuilegijs ꝯfirmauit. Solū aūt cardinalē ioannē boccamatium epm tuſculanū ſuo pōtificatu creauit. viros dites ꝛ eoſdē bonos ꝛ doctos nō etiā rudes ꝛ reꝝ humanaꝝ ignaros in tantū collegiū coaptandos eſſe. adeo aulicos amauit. vt qtannis eſtate pſertim tybur ꝓficiſceret vitandi eſtus vrbani cā. vn̄ multe egritudies oriūt. Cū vo armis a guidone feltrano vexaret. tandem ſuperato guidone totā flāminiā breui recipit. Nō diu tn̄ poſt morit pōtificatus ſui anno ſecūdo. die vno. Corpuſqꝫ ei⁹ a ſctā ſabina ad baſilicā petri magna funeris pompa tranſfert ſepeliturqꝫ ſepulcro marmoreo qđ adhuc extat. Vacat tū ſedes menſib⁹. x. cū apud ſanctam ſabinā conclaue haberet. multi cardinales repentina egritudine ſunt correpti.

Rudolfus impator cācellariū ſuū i etruriā mittēs pricipalē de fliſco genuenſem oēs ꝗ pecūiam attribuerīt i libtate dimiſſos ipij fideles ꝓnūciauit. ꝑ quā occaſionē luceſes duodecim milibus aurei datis libtate donati ſunt. Et floretin⁹ ppl's ad qetē iā pduct⁹ nouā inchoauit ſaluberrimāqꝫ regimis formā Que i nr̄a ꝗꝫ tpa licet aliqn̄ a gallicis regib⁹ interrupta pueīt. Creati ei ſunt ſex mgrat⁹ bimeſtres futuri. Quibus artiū priorib⁹ fuit appellatio. Et ſeptim⁹ breui addit⁹ vexilifer iuſticie appellatus.

Oppida qdam in ſupiori ſueuia ꝗ prius ville cenſebant. Ab impatoribus muris cincte ciuilibus ac municipalibus libertatibus donata ſunt precipue Eſling Reutling ꝛ heilbrūna.

Piſcem marinū leonis effigiem habentem. hoc ipſo anno apud centūcellas menſe februario captū fuiſſe tradūt quē e mari extrahētes vlulatū ꝛ hoīs planctū dediſſe ferunt. Et ad pontificē in vrbe veteri perlatū vniuerſos i ſtuporē ſui ꝯuertit. Et ſignū magnū diſtidij fuit.

Vrſulus villoſus ꝛ vrſorum more vngulis armatus hijs temporibus ex ipſius martini conſobrina naſcitur. Quam ob cauſam martin us rubore perfuſus. omnes vrſorum ymagines e domibus ſuis abradi fecit.

Carolus ſecūdus rex Sicilie

CArolus ſecūdus ſicilie regis filiꝰ. hoc anno p̄re defuncto. adoleſcētulus p̄ri in regnū ſuccedēs regnauit annis. 25. Hic galloꝝ ſuoꝝ exercitu fretꝰ. ꝯ petrū arragonēſem mouit. Et poſt multoꝝ vtriuſqꝫ ꝑtis cedes petrū ip̄m carolus vulnerās. haud tanto poſt interijt. Et deinceps ab aduerſario liber reliquū tēpus ī pace cōſumpſit. quinto deinde regni ſui anno cuz etiā vngarie rex ſine virili prole defeciſſet ex vxoria hereditate etiā illud regnum accepit. Et carolo primogenito ſuo ꝯceſſit. Tandē cū. xl. etatis annos cōpleſſet moriēs quatuordecim ex maria vxore hungarie regis filia reliquit filios. nouē. ſ. mares ꝛ q̄nqꝫ femellas. Quoꝝ notiores fuere carolus cognomento marcellus vngarie regni titulo inſignitus. Ludouicus q̄ ordinē minoꝝ induit. Et poſtea in ſctōꝝ numero aggregatus fuit. Et terciꝰ robertꝰ q̄ illi ꝛ p̄ri in regnū ſucceſſor fuit.

Uentzeſlaus ſecūdus rex Bohemie

UEntzeſlaus eiꝰ noīs ſecūdus. rex bohemie ſextꝰ. filius othocari poſt iteritum genitoris filius. viij. annos natu ab ottone marchione brandeburgēſi in franconiaz adductus regnū tutorio noīe ab eo. v. ānis gubernauit. Reuerſus puer ſb̄ imperio mr̄is fuit. Regnū deinde ex ventzeſlai arbitrio ordinatum. Quo regnāte eodē āno q̄ ptolomaida a ſarracenis occupata in hāc vſqꝫ diem tenetᷣ. Pragā ferme vniuerſam igne familiari exuſtaz liberalitate regis ciuiūqꝫ diligētia atqꝫ impēſa ita inſtauratā vt felix incendiū fuiſſe viderē. vxor deinde eius Gutha filia rudolphi ceſaris bella inter albertū fr̄em ſuuz ꝛ maritum diremit. Ferunt aūt ī coronatōne ventzeſlai minꝰ nouē. ccc. equitum milia apud pragam ex regia curia cibos accepiſſe. peditū vō infinitā multitudinē paſtā ſubieciſſe ꝛ polonus ventzeſlaū a quibus diadema ſuſcepit. filiū quoqꝫ ſui noīs. xiij. annos natu petētibus hungaris regez dediſſe. Sꝫ cū bonifacius pontifex maximꝰ carolū adoleſcentē regis ſycilie filiū eo miſiſſet. Et hūgari animū mutarēt filiū ſuū albe coronatuz ꝛ ſacrā ſimul coronā ad ſe recepiſſe. Nec diu poſtea vite. xxx. ſue etatis anno ex tabe eū obijſſe ſcribunt. Mortez eiꝰ bohemos magno merore perſecutos. Fuerat em̄ manſuetus ꝛ clementiſſimus princeps ꝛ admirādus ſanctitate. cui ſucceſſit wentzeſlaus eodem nomine moribus tamen longe diſpar.

Thadeꝰ florētinꝰ medicꝰ

THadeus natione florētinus medicus celeberrimus hijs tp̄ibus apud bononiā legēdo clarus exiſtēs. Qui cū doctiſſimꝰ hr̄etur adeo obſcura om̄ia hippocratis ꝛ alioꝝ p̄cipū ī medicina detexuit ꝛ explanauit. vt alter hippocrates ſuo tp̄e hitus fuerit. Et q̄ nūc ad manꝰ hn̄tur hec ſunt. Expoſitio afforiſmoꝝ hippocratis. ꝛ pronoſticorū eiuſdē. Duaſqꝫ expoſitōes diuerſis tp̄ibꝰ accomodatas ſup librū Galieni. q̄ dr̄ microtegni. hoc ē minor ars. Itē librū de ſuanda ſanitate. Et ad varias valitudines ꝯſilia multa. Itē in libro acutorū hyppocratis expoſitōem edidit ac etiā in ſynagogis iohānicij ꝛ aliq̄ alia. Tandē octogenariꝰ moritᷣ bononie circa ānos dn̄i Mille ducētos ſeptuaginta.

Qui ob celebrē eius famā. diuitias cumulauit innūeras. Nā a principibus ytalie cōuocatus. l. aureos in mercedē diurnā paciſci conſueuerat. Ab honorio vō ſummo pontifice ſemel vocatꝰ. nō prius accedere voluit. quā cētum aurei illi indiem ſtatuerētᷣ. Vn̄ liberatꝰ pōtifex decem milia illi aureorum condonauit.

Philippꝰ frācoꝝ rex

PHilippus frācoꝝ rex cognomēto pulcer philippi regis filius hoc anno p̄re ip̄o defuncto francis regnare cepit. Et regnauit ānis. xxix. hic ꝯtra edouardū anglorū regē grauiſſimū gerens bellū multa incōmoda accepit. atqꝫ bonifaciū octauū pontificē ꝑpter ip̄ius arrogātiā in carcerē trudi fecit. Indeqꝫ cū tēplarios milites oīno extinguere ſtatuiſſet primo generalē eoꝝ mgr̄m cū multis exuri fecit ac alios crudeliter interficiēs reliqui oēs timore perterriti e regno fugierūt. Judeos etiā direptis eorū bonis ob auariciā ſuam ꝛ quedam eorum maleficia e regno ſuo expulit.

Egidius romanꝰ ordi. heremitarum

EGidius romanus ordinis heremitaruz generalis prior ꝛ bituricēſis archiepiſcopus. ac primas aq̄tanie declaratus. hijs temporibus ob ingenij magnitudinem theologorum princeps appellatus eſt. qḋ quidem cōijci poteſt ſi a curioſo lectore eius volumina ꝑſpiciātᷣ. hic nāqꝫ ex illuſtri colūnēſiū rōnorū familia natꝰ cū lōgo tp̄e ordinez ſuum oēmqꝫ eccīam doctrīa ꝛ moribꝰ illuſtraſſz. plurimoqꝫ labore p̄ceptorꝭ ſui thome aq̄natis opa apō piſiꝰ defenſaſſz. tādē miraclis clarꝰ btō fine q̄euit. Quo ſctitatꝭ merito btūs doctor appellatꝰ ē. Plaqꝫ edidit librorū volumīa. Sup libros ſn̄iarum. Cōpendiū theologie. ſup oēs Ariſto. libros etiā rhetricorū q̄olibeta ꝛ varia alia.

Anno mūdi. 6487. Anno xpi. 1288.

Linea ſummoꝝ pontificū

Nicolaus quartus

Celeſtinus quintus

Nicolaus qrtus papa natione picenus. e ciuitate aſculana. Hieronimus antea vocat⁹ ordinis minoꝝ frater deinde pſbyter cardinalis apud ſanctam ſabinā decimo menſe poſt mortē honorij pontifex creat. Collocaturqꝫ in petri ipſius ſancti cathedra. Iſqꝫ illico ſe cū curia ad vrbē tranſtulit reatinam. Et poſt annum romam reuerſus apud ſanctam mariam maiorē curiam tenuit cardinales creat ex omni fere religione. Omnes em̄ pariter amabat. nec plus ſe debere affinibus ⁊ cognatis quam cuiuis bono arbitrabat. baſilicam apud mariā maiorē cū iacobo colūna reſtituit. vt in fornice maiori apparet. Vn̄ ſaluatoris ipſiuſqꝫ pōtificis ⁊ iacobi cardinal' ymago adhuc cernit. anteriorē qꝫ ⁊ poſteriorē ptem baſilice lateranēſis reſtituit. Per ei⁹ viri alioqn boni tempa multa i orbe xpiano infeliciſſima acciderūt. In primiſqꝫ vrbs roma ciuiū agitata diſſidijs incēdia atqꝫ cedes plurimas ptulit. Vnicū tn̄ habuit ſecūdus pōtificat⁹ pdicti ann⁹ letiſſimū. pacē arrogones iter ⁊ gallicos reges ɔſtitutā. Ea vo cōſtitute pacis leticia haud quaqꝫ fuit xpiano pplo diuturna. Tripolis em̄ ſecundo pontificatus anno ferro ac flāma a ſoldano euerſa fuit. quaqꝫ multos milites proprio ere trāſmiſit. alioſqꝫ plures cruce ſignandos mittere curauit. Quarto deinceps Nicolai pōtificis anno Rudolphus imperator germanus obijt. adolphuſqꝫ aſſumptus ē. Nicolaus autē tedio animi (vt qdam putant) qđ male ſibi cedere oīa videret rome pōtificat⁹ ſui anno quarto mēſe vno. die viij. morit. ⁊ apud ſanctā mariā maiorē ad caput baſilice ſepelit. Poſtea cardinales peruſiū profecti. vt liberius eligere pontificē liceret rem ipſam diſcordijs inteſtinis biennio menſeqꝫ tercio in longum deduxere.

Celeſtinus qntus papa petrus moroneus antea vocatus. pfeſſione anachorita pria eſernienſis ſecūdo a ſulmone miliario cenobiū incolens ad maielle mōtis radices peligne genti religione p̄ ceteris venerandū. inſtāte carolo rege ⁊ latino cardinali pōtifex creatur. Iſqꝫ decreto de ſua electione facto hortante carolo rege aſſentiens. Celeſtiniqꝫ tercij nomē aſſummēs a collegio rogatus adduci nō potuit. qui accerſitis ad ſe cardinalib⁹ aquilā vrbē vſqꝫ acceſſit. vbi cōſecratus duodecim creauit cardinales. Seruauit vo eandē vite normā auſteritateqꝫ celeſtin⁹ in qua tot ante annos fuerat macerat⁹. paucis extrinſecus dignitati ɔceſſis. Cui inſeruire ac ſe accomodare p viribus ē adnixus. Sed ptim cuꝫ parua ac oīno nulla deſtitūt expientia. ptim calliditas ⁊ importuna aulicoꝝ decepit auaricia. ptim effecti ſenectuti corpis imbecillitas ab actōne prohibuit. Et multa illico omitti. pleraqꝫ pperam ⁊ ſordide cōmitti cepta. Inde pniciosas eſſe viri inſenſati ineptias plurimi propalam vociferati ſunt. Que ſancto viro renūciata ſuaſerūt. vt male populo xpiano ſibi ⁊ aīe ſue pei⁹. aſſumptū pōtificij muneris onus abrenūciādo dimitteret. id cū multis cōicatū ad caroli regis aures pueniſſet. eū ppulit vt pontificē amātiſſimū regni ſui decus neapoli duceret. Qua in vrbe facili⁹ auerti poſſe a pontificatus dimittēdi pposito videretur. Ferūt aūt bn̄dictū Caietanū cardinalē ananinū gratia doloſe vſuꝫ qua apud pōtificē ceteros antecedebat. iuris pōtificij decreta q̄ excellēter doct⁹ erat vndiqꝫ ad ſuā intentionē ſelecta ea rōne illi oñdiſſe. vt impoſitū ſibi ſalutis aiaꝝ totius orbis onus vir timoratus ſuas vires ſupaturū exiſtimās dimittere ſtatuerat. Qđ cū eſſꝫ facturus ɔſtitutionē edidit declararantē pōtifici licere romano pontificaleꝫ dimittere dignitatē. Poſt parūqꝫ cardinalibus collegialiter cōgregatis. pontificatū quē paulomin⁹ ſex mēſib⁹ admīſtrauerat ſe abdicās alteri⁹ ſubrogandi poteſtateꝫ illis arbitriūqꝫ pmiſit. Nec mlti itercēſſerūt dies cū bn̄dict⁹ ipe i pōtificē ē delect⁹. cui octauo bonifacio fuit nomē. Petrus auteꝫ morrone⁹ ad priſcā anhelās heremi vitā clādeſtine neapoli ē pfect⁹. Qđ cū bonifacio ē renūciatū. miſſis eqtibus retractū de via illū i cuſtodia haberi iuſſit. Verebat em̄ vir ipe aſtut⁹ ne ppli petrū poti⁹ ſanctitate recognita cōſpicuū. qꝫ ſe doctrina ⁊ elatōe redūdantē. p petri vicario ſeqrent. campanie deinde in arce tam arcta teneri cuſtodia iuſſit vt inde mortē illi acceleratā fuiſſe ſit creditū. Sūt q̄ ſcribūt eū poſt mortem miraculis clarujſſe. quē clemēs qnt⁹ ſctoꝝ nūero aſcripſit. Cui⁹ celebritas. xiiij. kal. Julij obſeruatur.

Ugolinus epus

Ugolin⁹ vrbeuetan⁹ ordīs heremitaꝝ diui auguſtini luculētiſſimus theologus ⁊ doctor. pmo arriminēſis eps. Et poſtea ɔſtātinopolitan⁹ pr̄archa p h̄ tps piſius pmā cathedrā tenēs maximo i pcio habit⁹ ē. q̄ vna cū lrīs morib⁹ etiā ornatiſſimus eēt. Et ipe eccleſiam dei tum docendo legendo ⁊ ſcribēdo mirūmmodū adiuuit. Scripſit hic primo de differētia ydeomatū lib. j. ⁊ ſup quatuor ſententiarū libros laudabilia copoſuit cōmentaria. Sed ⁊ quodlibeta plurima oīm iudicio digniſſima diſputauit.

Ugo quoqꝫ boliom⁹ predicatorum ordinis inſignis doctor ⁊ cardinalis p̄ſbyter hec ipſa tempora tū vite ſanctimonia tumqꝫ voluminib⁹ a ſe editis illuſtrauit. Idem fecit Jo. de parma ordinis minoꝝ pfeſſus ſacre theologie magiſter ornatiſſimus.

Adolphus comes de naſſaw vir ſtrenuu⁹ a germanis electorib⁹ poſt obitū rudolphi oīm ſuffragijs ceſar creatus. In eiuſdem imperij ſpem titulumq̃ aſſumptus eſt. ⁊ imperauit annis ſex. vir certe inſignis ſed par militie ⁊ pecunijs potens. Qui imperio ſuſcepto q̃uis a pontifice nō coronatus fuiſſet. anno dñi M.cc.xcij. exercitū mouit ⁊ potenter miſnam ingredit̄. cui occurrit wenceſlaus rex bohemie in grunhaym vbi filiū ſuū rupertum ⁊ agnetam filiam wentzeſlai p ſponſalia iungunt. marchionatumq̃ miſnenſem imperio iunxit. Cū demū iura imperij repetere temptaſſet ab alberto auxilio quorūdam principū electoꝝ cū adolpho bella geſſit in confinio agri ſpirenſis. ac wurmaceñ. ꝑpter militū paucitatē potius oppreſſus q̃ ſupatus. ab alberto filio rudolphi occidit̄ apud montem germanie in bello quod cum eo geſſit in die ſanctorum proceſſi ⁊ martiniani.

De amiſſione locorum orientalium

Tripolis, vrbs aſie inſignis ſcḋo pontificatus quarti nicolai anno oſidione ⁊ viribus facta eſt in ſoldani babilonie poteſtatē. quā quidē vrbem ditiſſimam poſt commiſſam in mortalibus cedem maximam. poſtq̃ abactā. aſportatā omifariam rex predam igni primū. poſt ferro abſumi diriniq̃ curauit. Progreſſuſq̃ eodem furoris impetu barbarus. tyrum. ſydonem. barutum ⁊ earū vrbiū oppida intra terciū pontificatus nicolai annū cepit. ⁊ ſicut tripolim incenſam diruit. Iſq̃ princeps aſtu ⁊ prudentia eque ac viribus ⁊ potentatu pollens. ne ea clade accepta nōis xp̄iani principes occidentales in aſiam conciret. induciaꝝ federa in duos annos ptolomaide habitatoribus xp̄ianis ꝯceſſit Nicolaus tamen pontifex p crucem de more aſſumendam edicto ſtatuit afflictis aſie rebus ſubueniendū mille q̄ngentos ip̄e equites ex publico eccl̄ie fiſco curauit cōportari. quos ⁊ multi in magnū exercitū ſine certo p̄ſtantiq̃ duce ſecuti ſunt. qui quo plures eo pniciosiores. ptolomeida vrbs populis tunc frequentata innumeris. q̃tos nunc nō temere alat aliqua vrbs italie. E ſeptem diuerſis magiſtratuū gentiumq̃ generibus premebat̄. Ea militū multitudo cedibus rapinis ⁊ incendijs aliq̃diu debaccata. in agris ſoldani. tulit patienter diſſimulauitq̃ diutius. q̄re ſoldanus tandem anno ip̄o exacto centum q̄nquaginta armatoꝝ milia in ptolomaidā duce filio ſuo immiſit. ip̄e morbo implicitus tenebat̄. Filius p etatem ardētior ampliſſime vrbi obſidionem admouit. Inde genitori defuncto ſoldanus ab exercitu eſt ſuffectus. quo elatus ſucceſſu vrbis ptolomaide predam exercitui donauit ⁊ accurratiori ſolito vſus oppugnatione. ad eamq̃ paulopoſt animoꝝ ꝯſternationem eſt ventū vt publico omnes ꝯſilio mulieres primū puulos ⁊ debiles cum ſuppellectile emiſerint. Deinde ꝯſtituerint duodecim milia armatos in vrbe retinendos. manſerunt ex primoribus rex cipri. qui paulopoſt multitudinē eſt ſecutus. patriarcha iheroſolime. templariorumq̃ magiſtri. qui nō prius vrbem deſtruere q̃ ſoldanum viderūt. Saldanus tandem ptolomaidam a paucis q̄s nauigij carentia detinuerat xp̄ianis male defenſatā vi cepit ⁊ mortalibus in ea reptis ad vnum ceſis. Sed tanto tenebat̄ ill ius excidende vrbis deſiderio. ſuppoſito eo incitante ignis maximā partē abſumpſerit. Menibus inde ⁊ vrbis parietibus paſſim ſolo eq̄tis. Annus erat ſalutis nonageſimus duodeciesq̃ centen⁹ quando tandē reliquias amiſim⁹ victorie illi⁹ celeberrime. quā anno an q̄rto de ducēteſimo vrbani pon. auſpicijs expeditio inchoauerat. Salue tamen manſerunt ad tempus cyprus inſula ⁊ armenia minor dicta prius cilicia.

Ordo celeſtinorum

Ordo celeſtinoꝝ a celeſtino p̄dicto papa eius auctore cognominat⁹ tempeſtate hac ſub regula diui benedicti initiū ⁊ mirū incrementum ſumpſit. eo q̄ ip̄o ſanctiſſimo viro in carcere defuncto. ꝑpter eius crebra miracula multi nobiles ⁊ doctiſſimi viri ſpretis ſeculi bonis ⁊ pompis ordinē ingreſſi cito ⁊ virorum nūero ac cenobioꝝ ꝯſtructiōe mirabilit ordinē auxere

Ordo Seruorum

Ordinis q̄z ſeruoꝝ virginis marie philippus vir religioſiſſimus primus inſtitutor fuit. q nō lōge a florentia vrbe quieuit. Hanc aūt religionem ſub diui patris auguſtini regula excitauit. atq̃ ip̄am verbo et exemplo aliquibus additis cōſtitutionibus in formam redegit. quē ordinem a multis improbatum benedict⁹ poſtea vndecimus ⁊ bonifacius atq̃ vrbanus ſextus et alij priuilegijs ⁊ exēptionib⁹ munierūt. ⁊ inter mēdicātes ꝯnumerauerūt q ordo viris doctiſſimis ⁊ in declamationib⁹ clariſſimis ac locoꝝ multitudine multo habetur in precio.

Bonifacius octauus papa natione hernicus vel cāpan⁹ pria anagnin⁹. be-
nedictus caietanus antea vocat⁹. neapolim pontifex creat̄ in vigilia na-
talis dn̄i milleſimo ducenteſimo nonageſimo quarto. vir quidē doctrina ꝛ ex-
perientia rer̄ inſignis. diu em̄ in curia verſatus fuerat ꝛ ꝑ oēs dignitatis gra-
dus ad pontificatū ꝑuenerat. nā cū eſſet ſancti martini in mōtibus p̄ſbiter car
dinalis adeo pontificatus dignitatē exoptauit vt nil ambitione ꝛ fraude p̄ter-
miſerit qd̄ ad eā ꝯſequendā ꝑtinere arbitraret̄. Aiūt clanculū quoſdā ſubornaſ
qui in cubiculū celeſtini hoīs ſimplicis ei ꝑſuaderēt vt pontificatū dimiteret ſi
ſaluus fieri vellet. Suſcepto aūt pōtificatu oēs contemnere cepit. Gibellinos
omnes odio ꝑſequebat̄. Ideo petrū ꝛ iacobū cardinales colūnenſes vna cum
ſara eoꝝ patruo paternis caſtellis priuauit. hoc tn̄ laude dignū ꝙ duplicē cele
britatem ꝛ aplis ꝛ euangeliſtis ꝛ q̄tuoꝛ ecclīe doctoꝛibus gregorio. auguſtino
iheronimo ꝛ ambroſio ſtatuit. Idē dū in vrbe veteri eſſet beatū ludouicū ex re
gia francoꝝ ſtirpe ortū ex carolo ſcdo ordinis ſancti franciſci ꝓfeſſum in ſctōs
retulit. Erat annus ſalutis de tredecies centeno ſcds. Sextū edidit codicē iuriſ
pontificij celeberrimū. vrbem q̄ȝ eugubiū que gibellinoꝝ auſpicijs ab eccīa de
fecerat breui recuꝑauit. Alberto duci auſtrie imperij cōfirmatione bis terq̄ȝ pe-
tenti negauit. Iubileū q̄ȝ idem retulit anno milleſimo tricenteſimo quo plenaȝ
delictoꝝ oīm remiſſionem his p̄ſtabat qui limīa aploꝝ viſitaſſent. ad exemplū
teſtamenti veteris. Iubileū nāq̄ȝ q̄nquageſimo q̄ȝ anno repetebat. Idem etiaȝ
centeſimo q̄ȝ anno obſeruari mandauit. Ob hanc rē eo anno tanta vndiq̄ȝ ho-
minū multitudo romā venit vt vix incedere ꝑ vrbem amplam quidē ꝛ ꝯuaſtā li-
ceret. Francoꝝ regnū ꝓpter violatū iuſgentiū alberto impatori ſubiecit ꝛ titu-
lū imperij romani prius multotiens denegatū ꝯceſſit vt rex q̄ȝ francoꝝ fieri pa-
teret̄. qd̄ cū albertus conſenſiſſet pontifex vna eadēq̄ȝ celebritate hinc philippū
francie regno priuatū inde albertū romano ꝛ illo ornatū ꝓnunciauit. Philip-
pus interim a ſara edoctus guilhelmū roma petere iuſſit. ſarā q̄ȝ in latinā redi-
erat regionē. qui anagniā clam noctu ingreſſus adiuuantibus Gibellinis quos
bonifatius diu multiq̄ȝ vexauerat pontificem nil tale metuentē in domo paterna capit. ꝛ in eodem in quo
genitus fuerat cubiculo valuis vi fractis obſtupeſcentē. ꝑductū romā pontificē intra quartū vigeſimū diem
dolore animi confectus perijt. pontificatus ſui anno octauo menſe nono die decimoſeptimo. Sepelitur q̄ȝ
in baſilica petri ſepulchro a ſe antea extructo qd̄ adhuc extat in ſacello a ſe condito.

Linea ſummoꝝ pontificū

Bonifacius octauus

Benedictus vndecimus

Benedictus vndecimus papa natione taruiſinus nicolaus antea vocatus cardinalis hoſtienſis rome ka
lendis nouembris pontifex creat̄. Territi em̄ eo pōtificis caſu cardinales peruſiā acceſſere vbi ad du-
odecimū mortis bonifacij diē benedictū ordinis p̄dicatoꝝ pontificē creauere. qui ab ineūte adoleſcentia or-
dinē p̄dicatoꝝ ingreſſus tantū valuit vt ad generalis dignitatē ꝑuexerit. Vir quidem pontificatu digniſſi
mus qui magnū breui tempoꝛe virtutis ſue documentū p̄ſtitit. ita ei vixit vt poſt mortē inter beatos merito
cenſeat̄. Is guilhelmū cū q̄nq̄ȝ ciuibus ananinis excōicatos ꝓnuncians. Regi francie titulū. libertates ꝛ
priuilegia reſtituit. Iohannē ꝛ iacobū cardinales de colūna in gratiā recepit. Inde mens ſanctiſſimi viri fu
erat pacata italia tartaros ſyriā ꝛ paleſtinā ingreſſos xp̄ianos iuuare a quibus lr̄is ꝛ nuncijs ad tantaȝ rem
conficiendā ꝯtinuo inuitabat̄ vt comodius efficeret ſtatim cū curia peruſiū ꝓfectus eſt. vbi infirmitate coꝛre
ptus nonis iunij diem obiuit pontificatus ſui menſe octauo die decimoſeptimo rē deſtinatā omittit. Sepe-
lit̄ aūt magna pompa in eccīa fratrū p̄dicatoꝝ milleſimo tricenteſimotercio. vacauit tū ſedes menſes. xi.

Sextū pontificij iuris librū his annis bonifacius ipe pōtifex edidit. quē a tribus doctiſſimis viris ex q̄
buſdā nouis decretis a ſe editis cōpilari mandauit. ꝛ publico edicto obſeruari. ꝛ ī publicis gymnaſijs
legi debere p̄cepit. quem ſtatim archidiaconus bononienſis explanauit.

Ludouic⁹ eps tholoſan⁹
ordinis minorum

Ludouicus felix ſanctus ex regali ꝓgenie. patre carolo ſcdo rege ſicilie. matre
maria regina ſicilie ꝛ hungarie originē habuit. in etate tenella religioſum p̄-
ceptorem habens. ductus in cathelonā cū duobus e fratribus ſuis dat⁹ obſes ꝓ li-
beratione regis caroli genitoris vbi ꝑ ſeptenniū a fratribus ordinis minoꝝ libera
libus ac diuinis artibus inſtructus doctus euaſit vt publice ac priuatiȝ diſputaret
clero ac populo verbū dei manifeſtaret. Fuit in orōnibus ſedulus. factus ſacerdos
ferme ſingulis diebus celebrabat. caſtitatis amatoꝛ vt excepta matre ac ſororibus
cū ſola nunq̄ȝ loqueret̄. corpus caſtigabat aſſidue. Inde ad petitionē bonifacij pō
tificis prius ordinem minoꝝ ꝓfeſſus ꝛ habitū ſuſcipiēs epiſcopatū tholoſanū re-
gendū accepit vbi mira opera pietatis ꝑfecit. Demū in infirmitate vltima conſtitu
tus ſuſceptis deuotiſſime ſacramētis reſolutus in mortem ad celum feliciter euola-
uit. quē dn̄s magnis miraculis magnificauit. conſummatis em̄ operib⁹ bonis tē-
pora multa expleuit.

Albertus huius noīs primus dux auſtrie rudolphi olim imꝑatoris filius Anno .1298. adolffo imꝑatore opreſſo ac interfecto germanoruꝫ imꝑator declarať. ⁊ imperauit annis decē. Verū cū in prima electione non omnes electores conſenſiſſent. ius electionis in manus eoꝝ reſignans ne de violenta regni vſurpatione notareť. Iterato electores cōmuni voto ceſarem declararunt. ⁊ poſtea aquiſgrani coronā regni accepit. vir vtiqꝫ bello ⁊ armis ſtrennus. licet quidā eū monoculū ⁊ agreſtē aſpectu auariciaqꝫ ſuſceptū ſcribant. cū liberoꝝ ſuoꝝ ⁊ cōmuni vtilitati comodū propoſuit. Qui ſuſcepto imperio a pontifice imperij cōfirmationē expoſtulauit. quā ab arrogantiſſimo obtinere nō potuit. Cū a bonifacio pontifice vt eū de more cōfirmaret miſſis terqꝫ quater oratoribus impetrare nequiuerunt. Verū cū inter philippū frācorum regē ⁊ bonifaciū ipm (vt erat animo ambitioſus) poſtmodū ſuborta fuiſſet diſſenſio eo ꝙ philippus apud pariſius magnū ꝯgregaſſet conuentū vbi bonifacij ꝯmemoratis iniurijs ſibi illatis. ac etiā eius fraude in papatu occupando ꝯmemorata ad futuꝝ ꝯcilium appellauerit. Bonifacius ira ꝑcitus ꝯcilio habito nō ſolum albertū ꝯfirmauit ſ etiam philippi regnum alberto huic ſubiecit. Que res multas diſcordias et occiſiones inter chriſtianos ſuſcitauit. Huic Alberto frater rudolffus imꝑatoris rudolffi filius erat. cui wentzeſlai regis bohemie ſoror noīe agnes nupſit. q̄ prage moriens ibi ſepultus iacet. Ex ea natꝰ ē iohannes qui paterne hereditatis diuiſionem ab alberto patruo petijt. q̄ ei ſertum viride in obprobrium miſit. Deniqꝫ hic albertus cū multa ſtrennue geſſiſſet. et rhenū fluuium tranſiſſet iohānes ꝑdictus albertū patruū ſuū circa reinfelden nō lōge ab oppido pruck vel vt alij habent ſciafuſa dum ſimul amice iter agerent ſua manu interfecit. deinde penitentia ductus clementem quintum pōtificē maximū qui ſibi purgationem indulgeret apud auinionem adijt. Pōtifex imperatoris occiſorem ab imꝑatore iudicandum ait. venit ğ piſas iohannes. vbi cum ceſar heinricus. vij. eius nominis imꝑator ꝑſidebat. a q̊ iuſſus religionem ingredi heremitaꝝ ſancti auguſtini. in eaqꝫ perpetuo penitere nō recuſauit. Mortuus eſt in eadem vrbe ⁊ in ede ſui ordinis ſepultus. Mater eius ioannis cordata mulier fuit ⁊ ingenio feroci. que cū accepiſſet germanum ſuū wentzeſlaū contentum regno bohemie oblatum imperiū recuſaſſe. At ego inquit ſi regno potior glebaqꝫ vna mihi modo deſit. aut quod reliquū eſt ſubijciam. aut imperio excidam.

Erant eo tpe ſecundo carolo regi neapolitano nati poſt ſancti ludouici mortē ſuꝑſtites ex maria vxore regis hungarie filia mares ſex. femelle quinqꝫ. eorūqꝫ maior natu carolus martellus hungarie regnum materna. ſecundus robertus calabrie dux neapolitanū paterna hereditate expectabant. Terciuſqꝫ philippus tarentinū obtinuit principatum. Nataꝝ prima clementia nomine carolo philippi regis frācie primogenito nupta erat. Scđa nomine blancam iacobus arrogo ſicilie rex dimiſſis anno ante q̄nto Carolo martelloqꝫ ⁊ ludouico poſtea ſancto quos tenebat obſides in matrimoniū acceperat. Cum eo itē ex pacis federe leonorā terciā Fridericꝰ arrago iacobi frater titulo ⁊ ipſe regni ſicilie ornatꝰ vxorē habuerit.

wentzeſlaus tercius

Wentzeſlaus tercius rex bohemie ſeptimus filius ꝑdicti wentzeſlai. qui cū ebrietate ⁊ turpiſſime parti corporis dies noctesqꝫ indulgeret ⁊ aliorum bona diriperet. alioꝝ vxoribus illuderet apud demutium morauie ciuitatem dū ſolus in domo decani pontificalis edis ꝑambulabat tribus vulneribus cōfoſſus duo de viginti natus annos interijt. Ignoratus eſt necis auctor ꝗuis conradus eques turingus cruentam geſtans pugionem exire regiam viſus fuit. nā is prius obtruncatus eſt populi tumultu ꝗ crimen confitereť. Venerat eo tempore pragam dux carinthie heinricus. cui altera ex ſororibus regis nomine anna natu maior iam pridem nupſerat. hunc bohemi regem ſibi deligunt. Id egre fert albertus imꝑator. qui repente coactis copijs bohemiam ingeſſus heinricum regem deturbat. rudolphumqꝫ filiū ſuū regē conſtituitus Elizabeth ſenioris wentzeſlai relicta in matrimoniū ei tradita quo regnū eius ſolidius eſſet. qui cum magna bohemoꝝ ſpe regnare cepiſſet ſubitaneo morbo correptus primo regni ſui anno abſqꝫ liberis deceſſit. Ob eius obitus diſſidentes inter ſe bohemi. alij fridericum rudolffi fratrem. alij heinricū quem deiecerant petiuerunt. vicit heinrici factio trucidatis alterius partis auctoribus. Et ꝗuis albertus imꝑator cum magnis copijs bohemiā ingreſſus regionem longe lateqꝫ afflixerit. heinricum tn̄ regno eijcere non potuit prius a nepote vt ante diximus occiſus ꝗ meditata in bohemos exequeretur.

Cometes future maxime cladis indiciū hac tempeſtate in celo apparuit. afflictionem xpianoꝝ indicans. quo anno in ſolennitate ſancti andree tantus repente terremotus exortus eſt ꝗtus antea nūqꝫ qui et multis diebus ꝑ interualla ꝑdurans multa diruit edificia.

Cum eo tp̄e quidam electores imperij. p̄cipue eccleſiaſtici principes ob diuerſa diſcidia in albertū regē varias cōiurationes ac ſimultates attemptarunt. dicentes adophum dn̄m ſuū in bello pemiſſe. ideo eū regia dignitate indignū cenſebant. Quā ob rem ceteri principes primarij in regno germanie Rudolphum palatinū rheni imperij iudicem ſtatuerunt vt deinceps futuris temporibus ſua induſtria hoc officium pagere deberet. Ex qua conſuetudine reges romanoꝝ mouerent̄ ne aliquod malū vitupatione dignū in regno molirentur. ac indigni imperio iudicarentur.

Seductor ac doloſus quidaꝫ oſtentabat ſe fore fridericus impatorē indicijs varijs. quē oli pditū fuiſſe ac nullū poſtea inuē/tum fuiſſe dixerūt. Is ſua aſtutia cū multos ſibi adherentes acqui/ſiuiſſet ab impatore ɔp̄henſus de tectis fallacijs igne ɔbuſtus fuit.

Iudei q̄ꝫ anno primo alberti i-patoris ancti in pleriſqꝫ locis ob male geſta nurmberge in Herbipoli. rotenburge. ac in pleriſqꝫ locis finitimis igni traditi ſunt. n ſexui nō etati parcentes. infeliceꝫ gentem aliq̄t milia perijſſe ferunt̄ ſeruati infantes baptiſmi gratia.

Cū āno vnde tricteſimo ⁊ milleſimo iacobuꝫ arragonē ſiculū regē obijſſe diē icrebuiſſꝫ robert' calabrie dux caroli genitorꝭ iuſſu in ſiciliā traductis copijs cathina vrbe potitus eſt. Philipp' q̄ꝫ tarentinus dux frater ſuus cū patiſſima claſſe illico eſt ſubſecut'. Siculi interea correptis populariter armis ſeſe aduerſus exoſum gallicū nomē vt tuerent̄ terra mariqꝫ parauerant. ⁊ fridericū arragonē eavocauerunt ratione vt regnū trinacrie ſibi etiā tardiuſcule aduēturo ɔſeruādū eē. plene cōfiſus copias ex hiſpanis traducendas. vel adhibita longiore mora contraheret. Nauigauerat interea ſulutiore diſciplina claſſis philippi principis tarentini eā p̄ ſe ferens ſecuritatem quā ne excepta a roberto fratre omni ſicilia debuit oſtētare. quin etiā roberti claſſis ex cathinenſi portu ſoluens illi q̄ꝫprimū e longinquo apparuit abſqꝫ bellici apparatus armatura obuiā eſt ꝓgreſſa. in vtrāqꝫ igit̄ claſſem pari ſocordia ſed motu ventoqꝫ diſpari viciſſim ſe petentē ſiculoꝝ claſſis magno ordine. maioriqꝫ apparatu. maximo animoꝝ ardore delata eſt. primaqꝫ impetito que poſterior nauigare ceperat roberti ducis claſſe armamētiſqꝫ deſtituta nullo ſiculoꝝ labore diſſipata eſt. partim demerſa partim intercepta eſt. partim ad hoſtiles portus adducta eſt. adeo vt pauci triremes remigio vſe acceleratione cathinata ad robertū fuerint reuerſe. Durius poſtea fuit ſiculis cū philippenſi claſſe p̄liū his duobus incomodis robertus dux animi anxius in fugā ſententiā inclinauit. Cathina itaqꝫ in ciuiū poteſtate relicta cū paucis que ex vtraqꝫ claſſe ſupfuerant triremibus in italiā eſt reuerſus.

Dinus iuris doctor

Dinus mugelan' iuris vtriuſqꝫ peritiſſim' doctor hoc tp̄e claruit. ⁊ primū locū inter doctores in italia obtinuit. eo q̄ in dicendo. diſputando. decidēdoqꝫ tantā loquēdi vim habuit q̄ eo p̄ſente vniuerſalis legalis p̄hie ſynodus adeē videret̄. ⁊ ꝓpterea copioſe eleganterqꝫ totū ciuile ius multis voluminibus declarauit. nā ſup infortiato digeſtoqꝫ veteri ac nouo pulchre ſcripſit. Inſup ⁊ de mandato bonifacij pape ⁊ poſt archidiaconū bononienſem in iure pontificio ſextū declarauit. ſcripſit etiam conſilia elegantiſſima.

Petrus de bellaptita natione burgūd' p̄dicti dini ꝓfeſſionis ⁊ doctrine ɔſilis hiſdē tp̄ibus floruit. q̄ ⁊ ipō dino nō min' docte ⁊ accurate ſup toto digeſto codiceqꝫ ac inſtitutis ſcripſit. Habent̄ etiā eius centū diſputationes a ſe edite ⁊ in maximo p̄cio apud doctos habite.

Jacob' de arena iur. ɔſult'

Ann' aduenerat ſalutꝭ millen' terdecieſqꝫ cēten' in q̄ octau' bonifaci' pō. ro. vt p̄miſſū ē prudēti pioqꝫ vſus ɔſilio p̄rēs imitat' ve. te. annū inſtituit iubileū. centeno inde quoq̄ futuꝝ āno. cui' ea fuit rō vt q̄ ex trāſalpinis vltra mariniſqꝫ veniētes octo. q̄ ex italia ⁊ ei' inſul. xv. dieb' ſacra vrbis loca orādo obirēt plenaria peccaminū venia donati eēnt. Magnū ea ſūmi pon. indulgētia alicubi fructū attulit q̄ diffidētes aliq̄ ⁊ acerrimis etiā capitalibuſqꝫ inimicicijs publice ⁊ priuatim vſi in pacem beniuolentiāqꝫ conciliati ſunt.

Jacob' de arena natōe pormēſis iurꝭ ɔſult' p̄itiſſim'. cui' opiniones i explanādis legib' vt bartol' teſtat̄ ſp̄ de mēte iurꝭ extitert̄. his tp̄ib' breuit̄ vtilit̄ qꝫ ſup digeſto toto ⁊ codice ſcripſit. indeqꝫ diſputatiōes pulchras ac tractatū de excuſſione cōpoſuit.

Nicola' de neapoli his ɔtēporane' exiſtēs ſup prima) infortiati ⁊ toto volumie copioſe ⁊ pulchre ɔ̄ſcripſit, ac q̄dā alia edidit.

Jo. ſcotus or. minoꝝ

IOannes ſcotus ordinis minoꝝ theologus ſbtiliſſimus. Anno dñi. M.ccc. vel circa. velut alter apollo floruit. Et p̄ ceteris theologis ſbtiliſſima q̄dam opa edidit. Et ſup librum ſentētiaꝝ p̄cipue ſup q̄tuor ſentētiaꝝ quē ipſe (vt aiūt) in ordinē redegit multa ſubtilia ſcripſit. Unde ꝛ doctor ſubtilis dr̄. Quodlibeta etiā plurima diſputauit. In diuinis etiā codicibus cōmentarios ꝛ alios tractatus edidit. Qui q̄dem cōmentarij q̄d valeant abſq̄ nr̄o teſtimonio ipi oſtendūt. Sup libros Areſto. q̄ꝫ maxime. methaphiſice q̄ſtōnes putiles diſputauit. ꝛ alia cōplurima cōpoſuit. Hūc aūt lacte ſue ſapiētie multos enutriſſe diſcipulos tradunt. ẜ qui maxime p̄ficere hos fuiſſe dicūt. Franciſcū maronē Antoniū Andream Joannē grandonē. Ocham burleū atq̄ꝫ alios cōplurimos. Quoꝝ ingenijs mirūimmodū p̄bta creuit. Deniq̄ꝫ apopleticus interijt. Quis a pleriſq̄ꝫ putetur quod viuus fuerit defoſſus.

Raynerius or. p̄dicatoꝝ

RAynerius pyſanus ordinis p̄dicatoꝝ mgr̄ egregius doctrina et eloq̄ntia grauis. Uir optim⁹ ac ꝑpemodū ſanctus. vt ex eius opibus habem⁹. ſumma in veneratione hac tempeſtate habef. Et ſummā copioſiſſimā multaꝝ lucubrationū ꝛ vigiliarū plenā cōſcribere orſus ē. In qua certe quāteq̄ꝫ litterature ac ſanctimonie vir fuerit. vl' ex hoc percipi pōt quod cū in ea quicquid vtilitatis difficultati ſue neceſſariū ē. diuinarum ſcripturaꝝ ſtudio pleniſſime inueniaf. ſine ſui laude ꝛ p̄fatiōe (vt plerūq̄ꝫ fieri ſolet) abſolute ſic incipit. Abſolutio ꝛc̄.

Nicolaus de Lyra

NIcolaus de lyra minoꝝ ordinis theologus eminentiſſimus in ordine claruit. Qui cū ꝯ iudeoꝝ ĩpietatē ꝛ diſputatōnibus ꝛ ſcriptis diu aduerſatus fuiſſet. Etiam nouū ꝛ vetus teſtamentū in eoꝝ cōtumeliam ꝛ obprob riū plurimis voluminibus diligenti cura cōmentatus eſt. ꝑter quod nomē eius in toto mūdo celeberrimū effulſit. Cū ſatis vtile ꝛ dilatatū opus edidit. Et ẜm ſenſum lr̄alem bibliam expoſuit reprobans opiniones hebreoꝝ falſas. ꝛ extortas exponens ex eoruꝫ libris cōfutans. Addidit quoq̄ꝫ aliud volumen magnū in quo ponit expoſitiones hyſtoriarū ẜm ſenſum miſticū vel moralē vel allegoricum. ferunt hūc primo iudeorū doctorem fuiſſe. Et ꝑpterea eorū linguā optime agnouiſſe. Qui ex hebreo peritiſſimo ĩ doctrina iudaica conuerſus ad xp̄m ꝛ habitum minorū ſuſcepit.

Alanus doctor

ALanū aūt doctorē celeberrimū. cognomento vniuerſalē. nō nulli hijs tp̄ib⁹ aſcribūt. Qui cū in om̄i ſcīa admirādus eſſet p̄cipue tñ in theologia ac philoſophia excedēs vniuerſalitatis vocabulo inſigniri meruit. Cui⁹ ſepultura ĩ loco Cyſtercij oſtendif. Exeūtibus de oratorio eccīe ad dexteram. in ſepulcro marmoreo. Cuius alani magni doctoris vniuerſalis hoc epigrāma extitit. Hic iacet alanus quē breuis hora breui tumulo ſepeliuit. Qui duo qui ſeptez qui totū ſcibile ſciuit.

Clara v̄go Eremitarū

CLaram oppidi montiſfalconi oriūdam auguſtiniane religionis eremitarū alūnam. v̄ginē vtiq̄ꝫ inſignē ꝛ ſinceritate vite clariſſimā. anno. 1299. apud eūdem montiſfalconi ſpoletane vrbis oppidū animā celo reddidiſſe ferūt. Que ſanctiſſima virgo tant certe extitit decorata meritis ꝛ miraculis. vt ſanctorū cathalogo pie aſcriptam putari poſſit. De cui⁹ ſanctitatis p̄conio hoc vnū referimus teſtimonū quod apertis oculis videri poteſt. quodq̄ꝫ de quouis ſancto nūq̄ꝫ lectitatum vel repertum eſt. Ea ſiquidem defuncta in eius corde ſtatim crucifixi ymago clara ꝛ aperta viſa eſt. Cum ipius paſſionis inſignibus in quo etiam tres lapilluli eiuſdem pōderis inuenti ſunt eminentiſſimū ſanctitatis indicium.

FRaticelli de opinione ꝛ hereſis eoꝝ. a bonifacio pontifice damnaf. ꝛ vbiq̄ꝫ diligenti cura perq̄ſita exterminari iubef. vñ hermāni corpus eiuſdez ſecte auctorē apud ferrariā. xx. annis ſepultū. q̄ ꝑ ſancto colebaf exhumari ꝛ exuri fecit. Qd̄ malū tp̄e ioannis xxij. diffuſum ē. q̄ ſuis ꝯuenticulis clam initis ſummis pōtificibus aduerſari ceperūt. In antris noctu cōueniētes clerici laudes xp̄iano ritu cantabāt. Quib⁹ media nocte finitis alta voce admonebāt maſculuꝫ ꝛ feminā carnali copula cōmiſceri. Luminib⁹ illico extinctis quēq̄ꝫ virū ꝓximā mulierem ꝓſternebat. Et execranda cū infantulo poſtea nato exercebāt p ſingulas manus tradebaf baiulandus. quouſq̄ꝫ aīam exulabat. inde aſſabāt collectoſq̄ꝫ cineres in vaſculū mittentes. vinū ſuperinfundebāt. Quo nouicios ꝛ execrabilibus hmōi conſecrandos epotabant. Extant adhuc hmōi crudeliſſima ꝛ diabolica hereſi aliquibus in locis abditis ꝛ vallibus nonnulla conuenticula pertinaciter in ſua perfidia permanentes.

Anno mundi. 6504. Anno xp̄i. 1305

Linea ſummoꝝ pontificū
Clemens ꝗntus

Clemens ꝗntus papa. natione vasconꝰ. burdegaleſis eps bernardus go/
tho antea vocatus. pr̄e bertrādo milite natꝰ. poſt longā ꝯtentionē ponti-
fex creat̄. Cardinales eñ coartati a peruſinis in coclaui tandē in hūc bernardū
burdegalenſem epm tūc agentē i gallijs cōuenerūt. Is decreto electionis de ſe
facto apud burdegallā accepto. lugdunū ſe ꝯtulit. Et clemētis ꝗnti noīe aſſum
pto. cardinales illuc ad ſe litteris accerſiuit. ꝗ oīa facta parandi mora mēſe Au/
guſto anni ſalutis ꝗnti terdecieſꝫ centeni acceſſerūt. Fuitꝫ ea curie tranſlatio
annis ſeptuagintaꝗtuor. Que multas dei ecclie preuaricatones. multa inuexit
xp̄iano pp̄lo detrimēta. Interfuerūt lugduni pōtificis coronationi philippus
rex francie. caroluſꝫ frater ſuus. in frāciā ex ytalia reuerſus. Joannes dux bri/
tannie ⁊ ꝗcquid nobilitatis oīs gallia tūc habebat. Dumꝫ pompa eius cele
britatis ex more ⁊ ꝑ vrbē duceret̄. muri pīna gētiū preſſura incubantiū impul/
ſa corruit. Cuiꝰ caſu dux britānie ⁊ multi ignotiores oppreſſi interiere. carolꝰ
regis frater debilitatus. ⁊ pōtifex ip̄e adeo in turbā p̄ceps deturbatus ē. vt mi
tra ex capite excuſſa iaſpidē p̄cioſiſſimū amiſerit. Creauit v̄o clemens cardinales ex gallijs tam multos vt
facile tūc cōiectura oēs aſſequi potuerit. pontificē romanū deinceps nō niſi ex gallicis creari poſſe. yta-
lie aūt ⁊ vrbi rome viſus ē ſatiſfeciſſe in duobus iacobo ⁊ ioanne colūnēſibus. quos ad capellum ⁊ inte/
grā dignitatē reſtituit. Ne aūt romani curie abſentiā diuturniorē ſicut ſibi cōſcius erat. futurā egreferētes
animo rebellarent. tres cardinales attributa ſenatorij muneris poteſtate romā accedere curauit. Quorum
auſpicijs ip̄a roma ⁊ ytalia oīs gubernabat̄ poſtmodū eius iuſſu dulcini hereſis oppreſſa ē. ac templa-
rioꝝ religio penitus extincta. venetos ꝓpterea ꝓpter ferrariā occupatā anathemate notauit. ac ſacramenta
interdixit. Idem in florentinos ⁊ lucenſes egit. ideo florentini grauiſſimis exactionibꝰ clerum grauare ce/
perūt. Cū ad cōponendū eccleſie ſtatum animū adieciſſet ꝯcilia habuit. vbi clemētinaꝝ liber poſtea confe/
ctus eſt. Vbi etiā celeſtinū papā ſub nomine petri ſanctis confeſſoribus aggregauit. Deinceps v̄o varijs
egritudinibus afflictatus. nūc eñ diſſinteria. nūc ſtomachi ⁊ lateꝝ dolore cruciabat̄. Octauo pontificatꝰ
ſui anno. menſe decimo. die quīntodecimo moritur. Vacat tum ſedes annis duobus. mēſibus tribus. die
bus. xvij. dum non ſatis inter cardinales conſtat quem potiſſimū deligant. Nec minor quidē diſcordia in/
ter electores imperij tum fuit. mortuo heinrico. Eius autem corpus in vaſconiā patriā ſuam defertur. vbi
in beate marie de vzeſta templo dioceſis vaſatenſis ſepelitur.

Dulcinus ⁊ margarita vxor ſua hereſiarche. apud vrbē lōgobardie nouariā. cū anno ſalutis ſeptimo
terdecies centeno in rebus xp̄ianis varij motus agitationeſꝫ inciderūt. ſectatores vtriuſꝫ ſexus ad
mille nacti virus diffundere ceperant. Eo pernicioſius quo ſacerdotes ⁊ religioſos in populorū inuidiam
adductos. ſpernentes ſimulatā puritatē quādam ⁊ innocentiā vite ꝓponebant ſecūdū quā immixti femel-
lis mares. laſciuia ad libitū debaccari. Que peſtis duobus annis perdurans. Eos itaꝫ a clemēte romāo
pontifice nūcij in montem coactos excelſum alpibus cōtinentem. fame ⁊ frigore confectos ad vnū ſuſtule
runt. Captis deniꝫ dulcino ⁊ margarita vercellas perduci iubentur. ⁊ primo lacerari inde eorum oſſa ꝯcō-
cremari ⁊ in ventum diſpergi precepit. Nec hec peſtis omnino deleri potuit. quin adhuc in mōtibus tri-
dentinis alique eius reliquie remanſerunt.

Concilium Vienenſe

Anno domini milleſimo. cccxi. kal. Nouēbris
concilium generale in vrbe narbonēſis gallie
viēna celebrari cepit. vt ante fuerat publicatum. in
quo aderāt pluſꝫ. ccc. ep̄i vltra alios p̄latos de va/
rijs regionibꝰ orbis. Et cum clemens vt ſatiſfaceret
ꝓmiſſioni facte regi francie de delēda memoria bo/
nifacij cū rex illum hereticū fuiſſe ꝓbare intēdebat.
conciliū aſſentire noluit. ꝓceſſum tñ in regem fran-
cie iniuſtū declarauit. Statutū fuit ꝙ oīa bona ⁊
poſſeſſiōes ꝗ fuerāt templarioꝝ manſioni hoſpita-
lis hieroſolimitani aſſignerētur. Facte fuerūt in eo
cōcilio ꝯſtitutōes generales ꝯcernētes ſtatū religi/
oſoꝝ. Et librū clemētinaꝝ a ſe cōpoſitū i eodē vienē
ſi ꝯcilio clemēs edidit. Petrū q̄ꝫ morroneū ꝗ cele-
ſtinus fuerat in numeꝝ retulit beatoꝝ. In eo ꝯcilio
ad alterius anni medietatē ꝓtrahens. de ſubueniē
do hieroſolime multa v̄ba fecit. Que ī irritū cecide
re. Et decreta ꝓmulgauit extantia quibus de ſuo
nomine clementinā appellatio perſeuerat.